

kuifje

10 F • WEEKBLAD • 24e JAARGANG • IN NEDERLAND 80 Ct

HET SUPER-BLAD VOOR DE JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

DOC SILVER

NEEMT STEEDS MEER RISICO !

Het DAL van de ANGST

OP BLZ. 48

morgen, de heropening...

wanneer er geen contestatie meer is!

Contestatie : het modewoord. Maar laten wij het toegeven : heel wat zaken zouden erbij winnen, herzien, veranderd en verbeterd te worden ! Het is heel normaal dat onze studenten - en zelfs onze scholieren - menen dat alles niet gaat zoals het moet... Dat zij soms wat luidruchtig protesteren. Dat ligt aan hun leeftijd. Trouwens, zij betwisten niet alles.

Bijvoorbeeld : de Parker 45 Student vulpen die speciaal voor hen gecreëerd werd. Het dient gezegd dat die beter is dan best : ze is perfect. In de eerste plaats de onfeilbare Parker kwaliteit en haar onverslijtbaar mechanisme. Vervolgens haar moderne lijn, even jeugdig als sober en elegant. Zes kleuren naar keuze en een metalen, roestvrije dop. Dubbel vulsysteem (inktpot of patroon) en vijf schrijfdikten, genoeg om aan de smaak en de persoonlijkheid van elkeen te voldoen.

Dus ? Dus zorgt u dat ze goed uitgerust zijn voor de heropening ! Geef hen een Parker 45 Student. Ze kost slechts 225 F. Een volwaardige Parker voor die prijs, dat is werkelijk een koopje. Onbetwistbaar.

Verdelers voor België
en Groothertogdom Luxemburg
(alleen groothandel) :
Pers-Agentschap, Vervoer
en Distributie, N.V
48, Broekstraat, Brussel 1

PARKER

Voortbrengers van de meest gevraagde Vulpennen ter Wereld

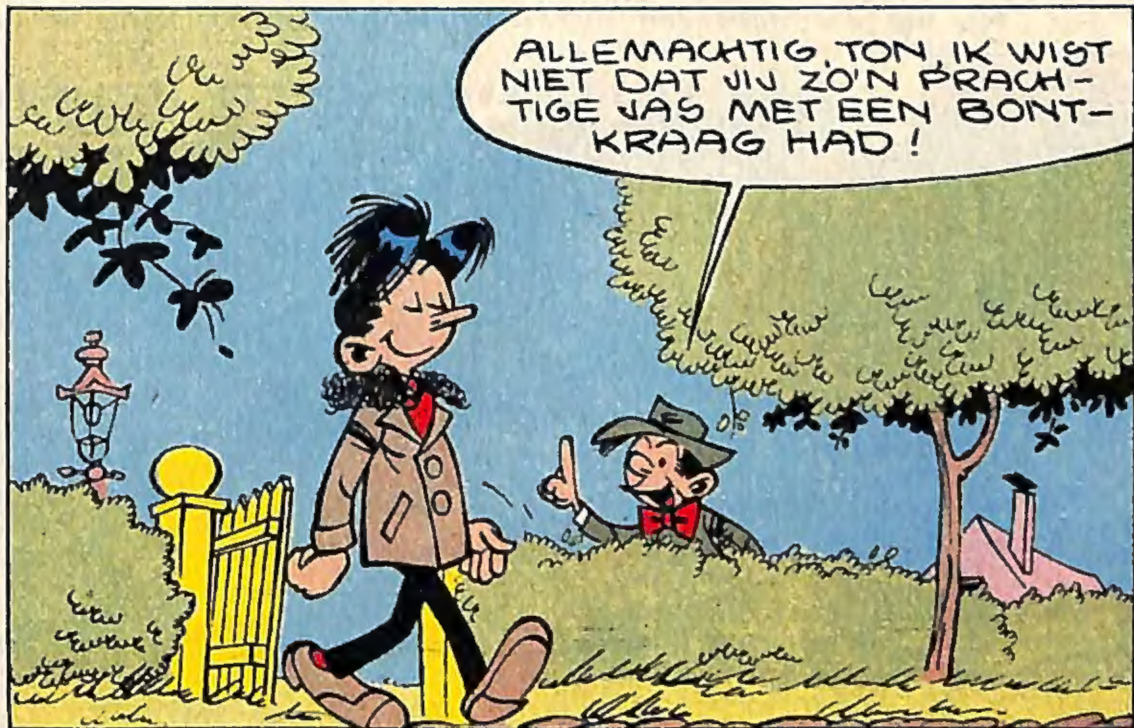

TON en TINNEKE

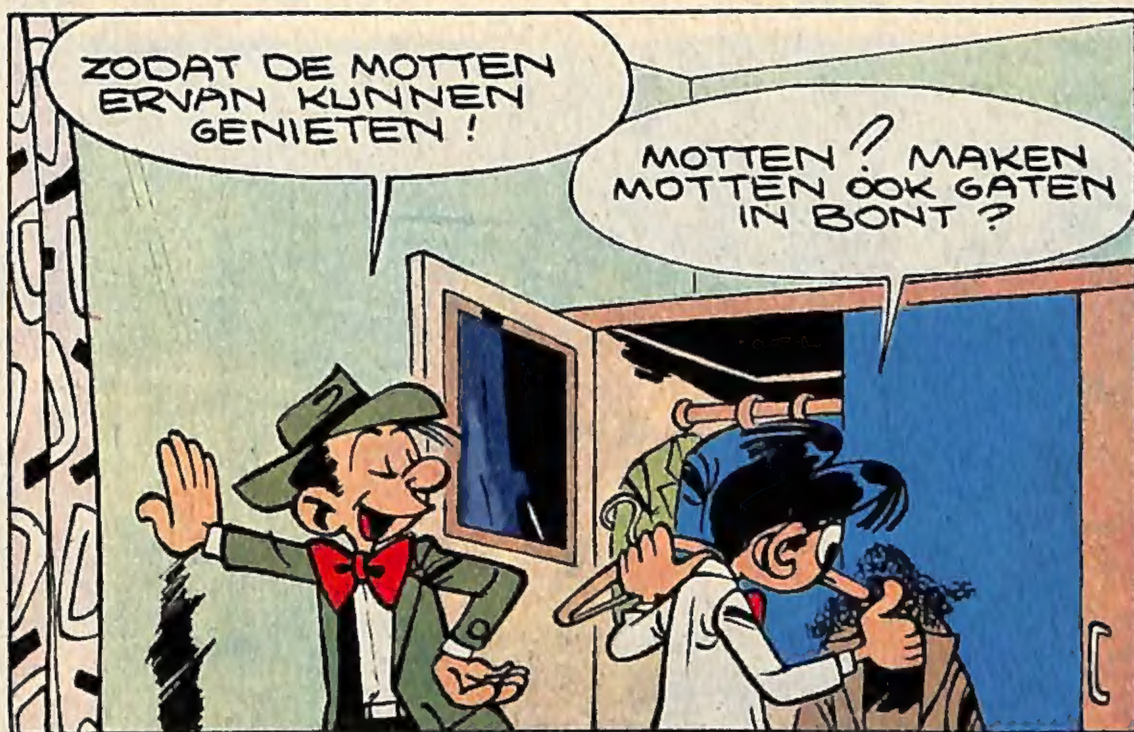
DOOR Mitteï

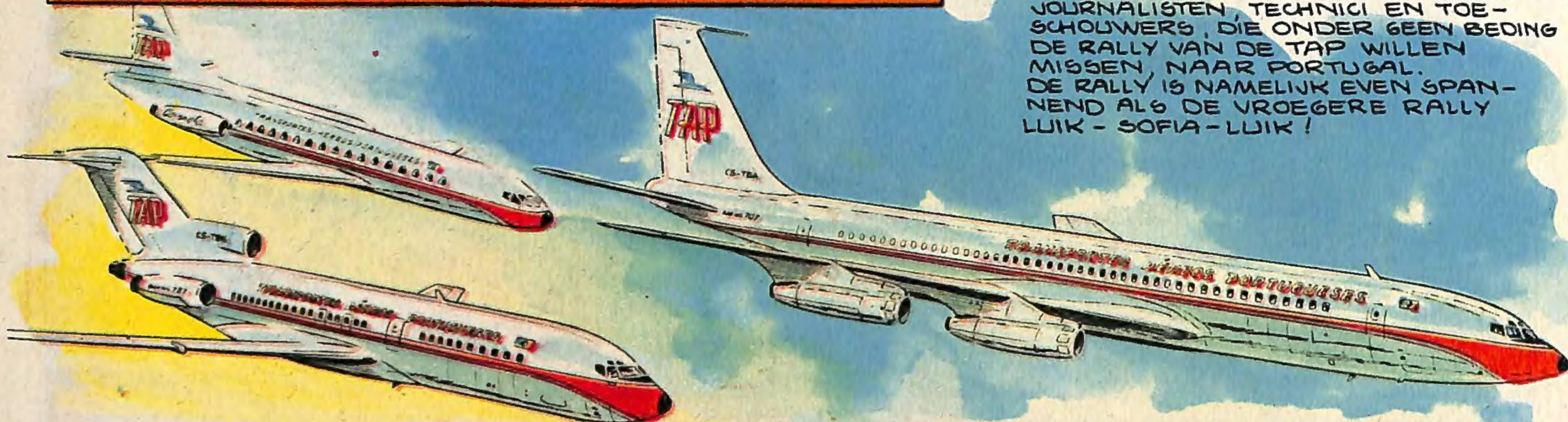
SCÉN. GODARD

MICHEL VAILLANT ...

door jean graton

Na het parcours van de TAP-rally grondig verkend te hebben,

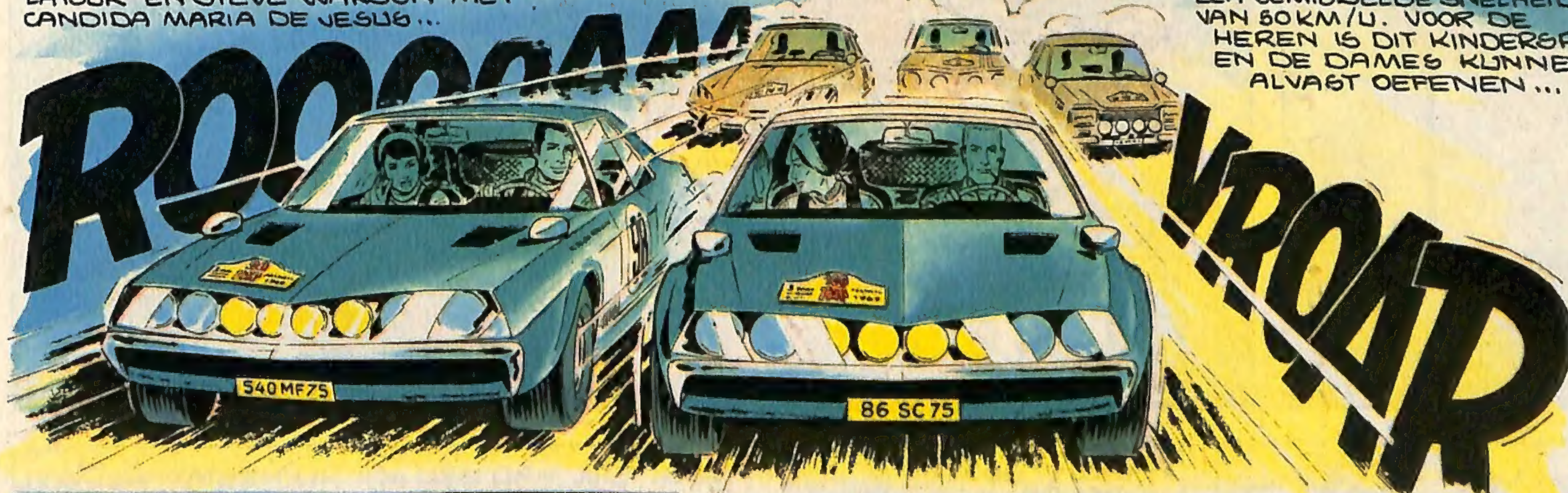

5 meisjes in de race

keren onze vrienden per vliegtuig naar huis terug.

LONDEN
BIJ DE GEDUCHTE BRITSE DEELNEMERS...
VROO
...BEVINDT ZICH EEN AMERIKAANSE PLOEG DIE OP ZIJN MINST DE AANDACHT TREKT! WE ZIEN BETTY EN BOBBY "TERROR" KID!
3º ... E INTERNACIONAL TAP
... PO CULTURAL E DESPORTIVO DA
START
BETTY
PARIJS
BIJ DE FRANSE WAGENS ZIEN WE DE BESTE RIJDERS OP DIT GEBIED...
VROOOW
DUNLOP
99 TAP 1969

wordt vervolgd

CHICK BILL

BIJ RUILEN

Terwijl Doc Bull een bezoek brengt aan de sheriff

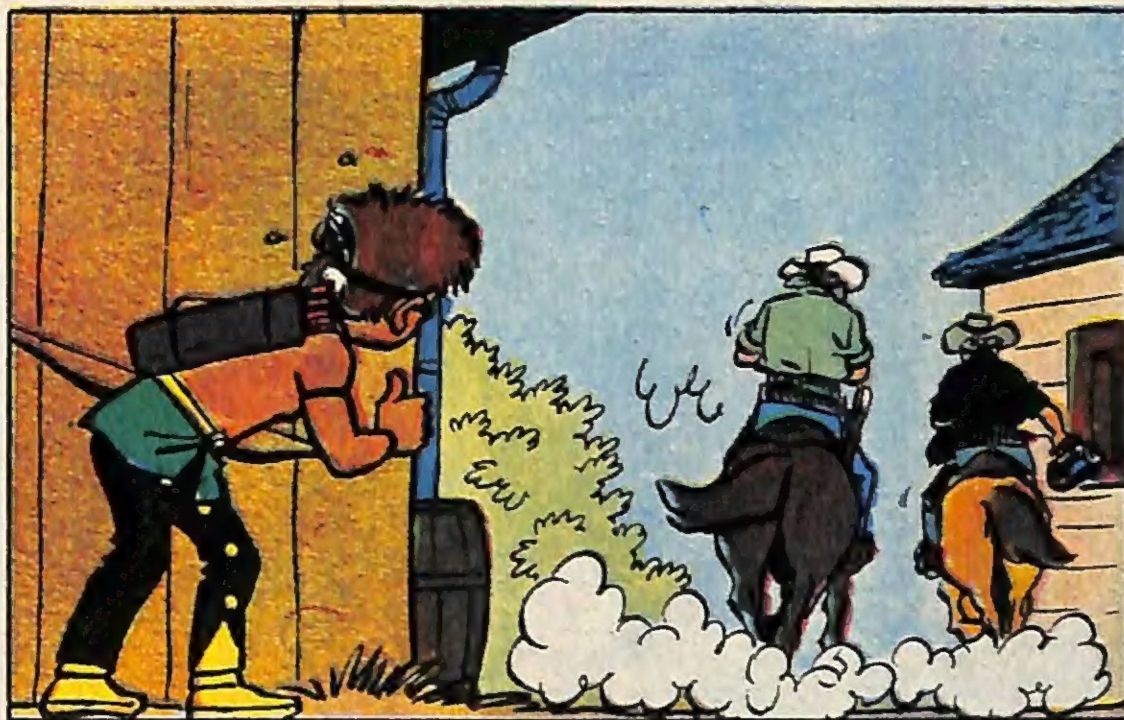

MOET ER EEN HUILEN...

door **TIBET** naar een scenario van A.P. DUCHATEAU

proberen Chick Bill en Kleine Poedel de bandieten gevangen te nemen.

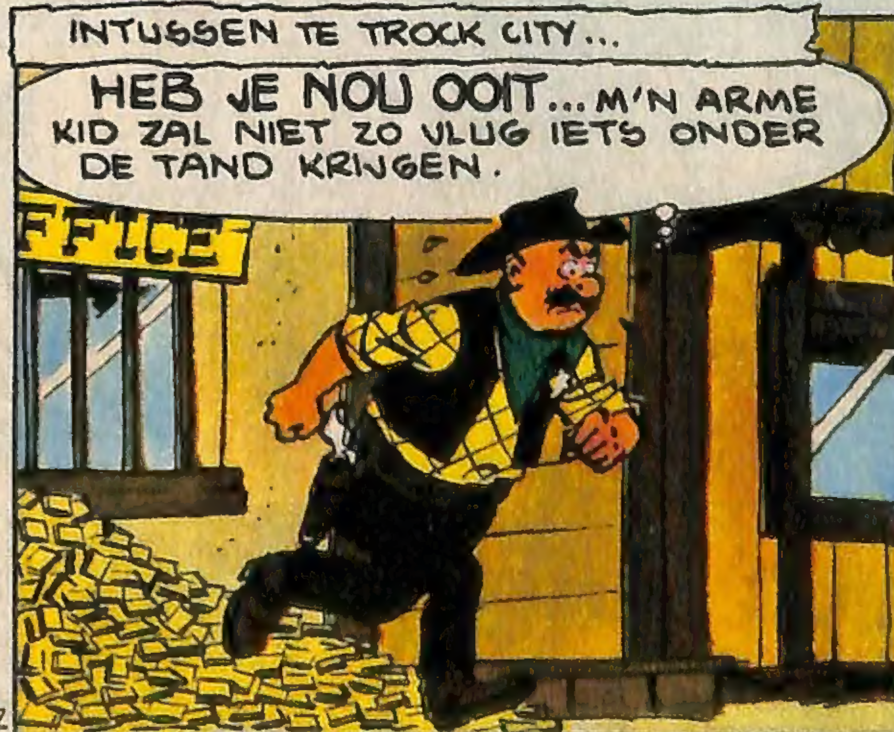

wordt vervolgd

ROZE BOTTEL

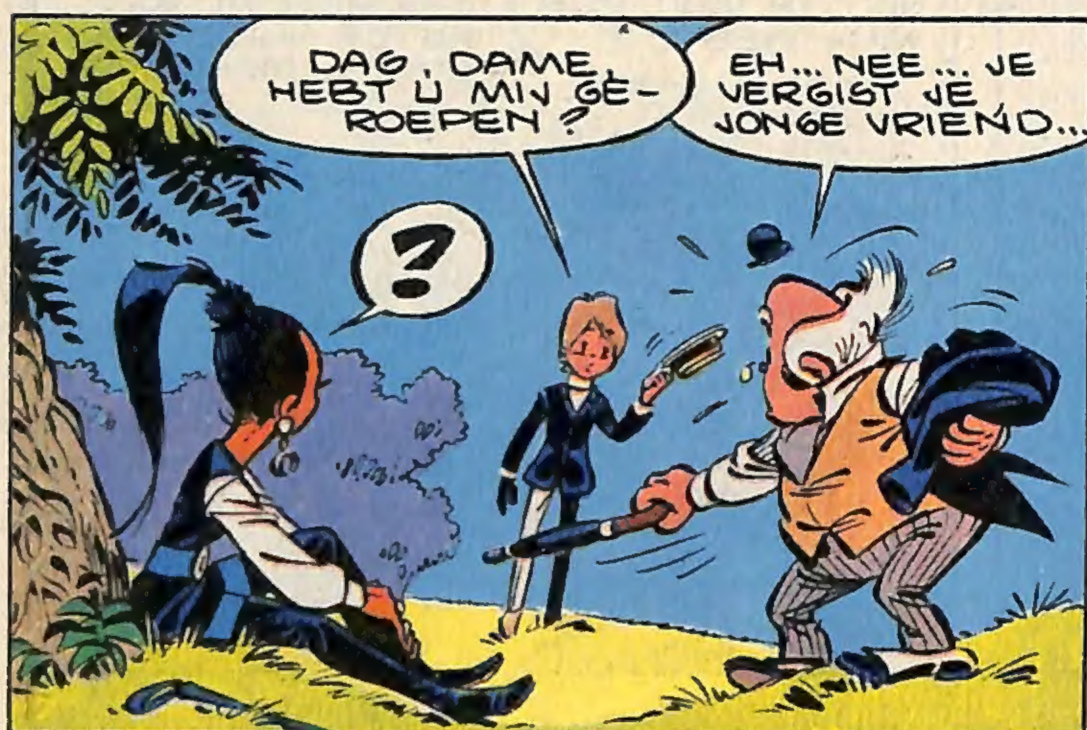

DOOR **DANY** SCENARIO **GREG**

Roestvlek beloofd Roze Bottel vast te houden in het woud. Voor dat doel verandert ze zichzelf in een aantrekkelijke jongedame.

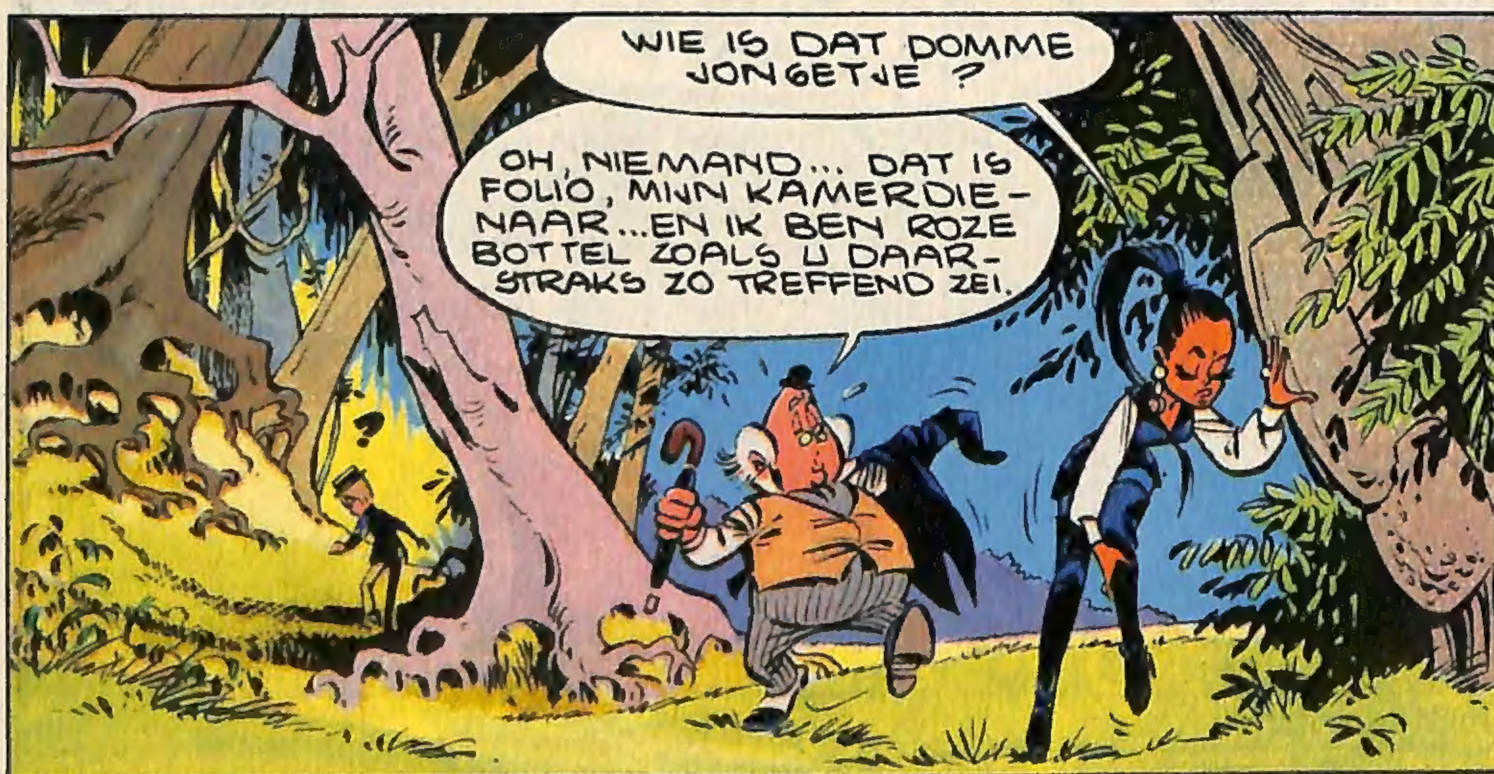

wordt vervolgd

Een boek van Fr.250.- over de ontwikkeling der aarde helemaal gratis?

Zij die al eerder een gratis boek hebben ontvangen, behoeven de waardebon niet in te sturen. Alleen de inzenders die nog niet eerder een gratis boek hebben aangevraagd, ontvangen n.l. het geschenkboek.

Formaat 19,5 x 27 cm.

Ja, ja en nog eens ja!

Geloof het niet, maar stuur de bon op. Dan ontdekt u dat het waar is. Geloof het niet vóór de postbode uw boek, stevig verpakt, bij u heeft thuisbezorgd.

Kost het helemaal niets?

U vergoedt alleen de verzendkosten: 15 Fr. Want het boek krijgt u inderdaad helemaal gratis.
Voor 15 Frank een schitterend gebonden boek van houtvrij papier, in met goud gestempelde band, met vele natuurgetrouwe afbeeldingen in veel-kleurendruk, met een kleurig stofomslag. Een standaardwerk uit de serie Wereld der Wetenschap.

Een fascinerend boek!

Heel lang geleden, toen er nog geen mensen waren, zag de wereld er totaal anders uit. Reusachtige reptielen en wanstaltige zeemonsters heersten over het land en de zee. Gigantische "vleermuizen" klapwiekten spookachtig door de aardse atmosfeer. Het landschap bestond voornamelijk uit tientallen meters hoge- boom-varens. En de aarde was bedekt met een soppige, sponzige moslaag. De geschiedenis van de aarde kent vele perioden. Elke periode had zijn eigen, vaak bizarre, planten- en dierenwereld. Geleidelijk aan zien we de ene levensvorm in de andere overgaan. Het paard ontwikkelt zich van 'n 50 cm groot zoogdiertje tot zijn tegenwoordige gedaante.

De mens verschijnt op aarde.... Heel dit fantastische (maar ware!) gebeuren is door wetenschappelijk speurwerk gereconstrueerd. U kunt er alles over lezen in dit magnifieke boek. Het leest bijzonder plezierig, dank zij de heldere taal, dank zij de prachtige kleurillustraties. Verstuur de bon! Want ú, die deze publikatie tot hier hebt gelezen geven wij dit boek graag als geschenk. Een boek ter waarde van Fr. 250.-. De enige vergoeding die we vragen is 15 Frank verzendkosten ná ontvangst van het boek.

Verplicht het boek u tot iets?

Neel U hoeft geen ándere boeken te kopen. U krijgt niemand op bezoek. U krijgt dat boek om de eenvoudige reden dat er 4500 gedrukt zijn om als geschenk te geven. Geschenk te geven aan boekenliefhebbers. Hoe we weten dat u een boekenliefhebber bent? Alleen mensen die van bóeken houden lezen deze bladzij. U móet dus wel van boeken houden. U zult het prettig vinden (per post) op de hoogte gehouden te worden van nieuwe uitgaven, éven prachtig uitgevoerd als het boek dat u gratis krijgt.

Lees de bon voor uw gratis boek.

Er staan geen kleine lettertjes in, geen addertjes onder het gras. U krijgt uw gratis boek, ter waarde van Fr.250.- voor een vergoeding van 15 Fr. verzendkosten. En die betaalt u pas na ontvangst.

En Nú: verstuur uw bon!
Doe het vandaag nog, om er zeker van te zijn, dat u niet te laat bent.

2.70.004

WAARDEBON

Aan Wereld der Wetenschap
Parklaan 28, Turnhout.

Ja, ik houd van boeken. Zend mij dus het boek „De Ontwikkeling der Aarde" per post toe. Ik vergoed na ontvangst alléén de verzendkosten (15 Fr.). Er is géén verplichting meer boeken te kopen. **Ik krijg géén bezoek.** Het boek is mijn eigendom zodra ik deze bon heb verzonden. Ik heb eveneens het recht, later de overige delen van Wereld der Wetenschap te ontvangen. Wanneer ik dit niet zou wensen deel ik u dit per brief of briefkaart mede na ontvangst van het boek en stuurt u mij niets.

BW7238 Blokletters graag

Naam ....

Adres ....

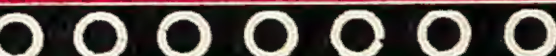
Plaats ....

Geb. datum ....

Handtekening ....
(indien minderjarig dan van één der ouders).

WERELD DER WETENSCHAP
Parklaan 28 Turnhout.

ziehier de geschenken

die je gratis kan verkrijgen dank zij de
KUIFJE'S BON

DE AARDRIJKSKUNDE IN KLEURENFOTO'S
België (1 en 2) : 17 reeksen - **Europa** (1 tot 4) : 40 reeksen - **Amerika** (1 en 2) : 20 reeksen - **De Ruimte** : 9 reeksen - **Canada** : 10 reeksen - **Latijns Amerika** (1 en 2) : 20 reeksen - **Afrika** : 10 reeksen - Per reeks van 10 kleurenfoto's : **50 punten.**

DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD (III)
50 punten per reeks. 11-reeksen van 15 chromo's.

DE 100 WERELDWONDEREN : 10 reeksen - Per reeks van 10 chromo's : **50 punten.**

DE MEESTERWERKEN VAN DE SCHILDERKUNST
18 mappen - Per map van 5 reproducties, formaat 21 x 27 cm : **200 punten.**

NUTTIGE GESCHENKEN
Album om te kleuren : **100 punten** - KUIFJE'S portefeuille : **200 punten** - Mascotte Bobbie (in vinyl) : **300 punten** - Puzzles : **300 punten** per puzzle - KUIFJE op de maan - Vlucht 714 - De Juwelen van Bianca 2 - Pinocchio in de Ruimte : 1-2-3 - Le Manège Enchanté - Astérix 1 en 2.

SLEUTELRINGEN van de KUIFJE'S BON : 100 punten per sleutelring - **« PINOCCHIO » serie** (4 onderwerpen) - **« VEDETTEN » serie** (8 onderwerpen) - **« JEUGDHELDEN » serie** (8 onderwerpen) - **« ASTERIX » serie** (8 onderwerpen).

ALBUMS
Geschiedenis : **36 F** per deel.
De 100 Wereldwonderen : **36 F** per deel.
Aardrijkskunde : **45 F** per deel. De albums Amerika 1 en 2 alsook De Ruimte, Canada, Latijns Amerika 1 en 2 en Afrika 1 zijn verkrijgbaar in luxe-uitgave: **59 F** per deel. De Meesterwerken van de Schilderkunst, delen 1, 2 en 3 : **60 F** per deel.
N.B. **DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD** - delen 1 en 2 zijn volledig uitgeput en zullen niet meer herdrukt worden.

RUILEN VAN DE PUNTEN
Stuur je punten naar de KUIFJE'S BON, P.H. Spaaklaan 1 tot 11 Brussel 7, of ruil ze in de KUIFJE'S WINKEL (zelfde adres) of in een warenhuis A L'INNOVATION.

AANKOOP VAN DE ALBUMS
Koop je albums bij dezelfde adressen, bij je BOEKHANDELAAR of door storting van het bepaalde bedrag op P.C.R. 1909.16 van KUIFJE - BRUSSEL.
N.B. Er worden geen verzendingen gedaan tegen terugbetaling.

OP DE VOLGENDE KWALITEITSPRODUCTEN STAAT EEN KUIFJE'S BON

PAREIN CHOCO AS biscuits
Beschuiten
en geroosterd brood **PAQUOT**
Koffie **CLE D'OR**
Chocolade en Sugus **SUCHARD**
SUCHARD Express
DE LOMBARD UITGAVEN
Weekbladen **KUIFJE**
en **ONS VOLKSKE**
KUIFJE'S fruit
Deegwaren **TOSELLI**
Waspoeder **SOLEIL**
Toiletzeep **SUNLIGHT** ivoorwit
Melkprodukten **NOSTA**
Siropen **PROSMANS**,
PRINCE DE LIEGE

publiart

Geschenk : 2 punten voor je verzameling.

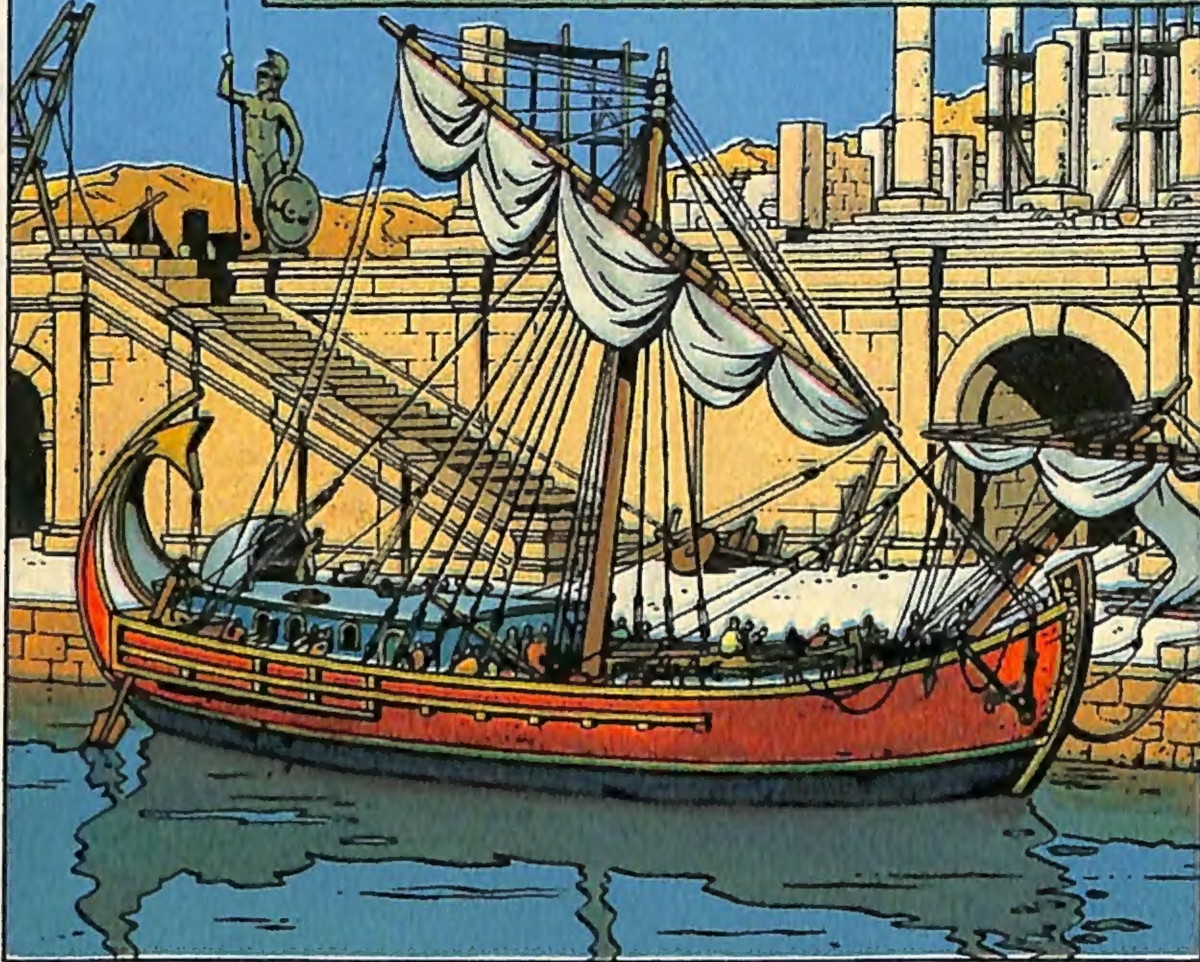

ALEX en DE WILDE

Alex en zijn vrienden hebben het beeld uit de

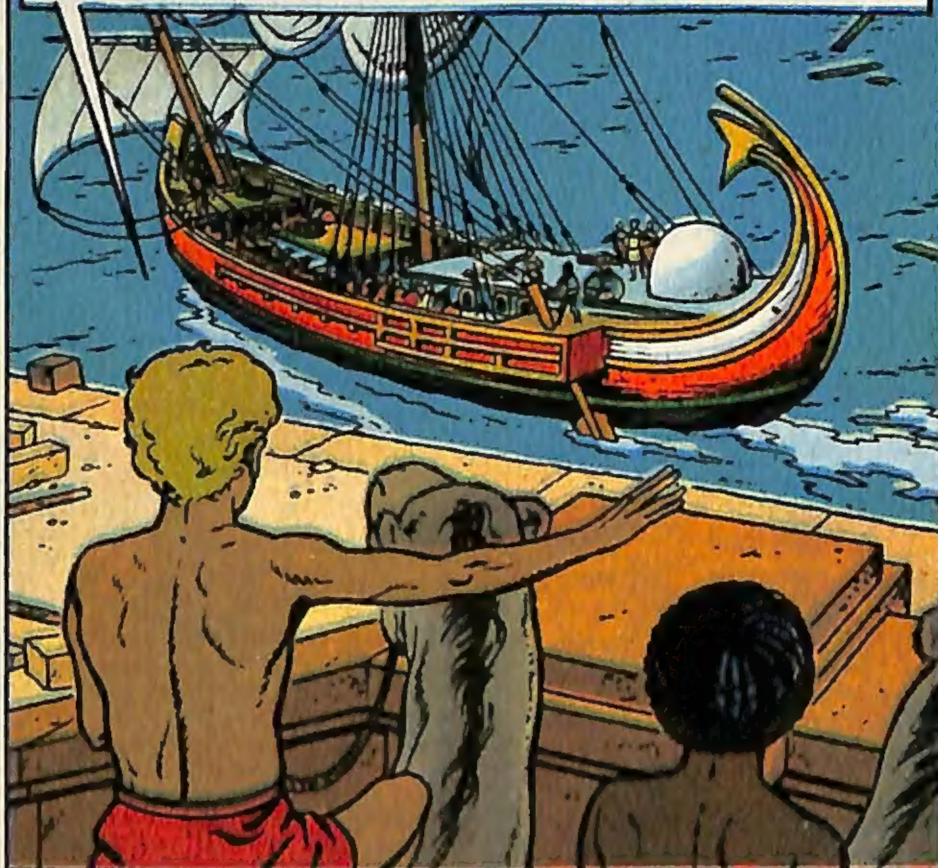

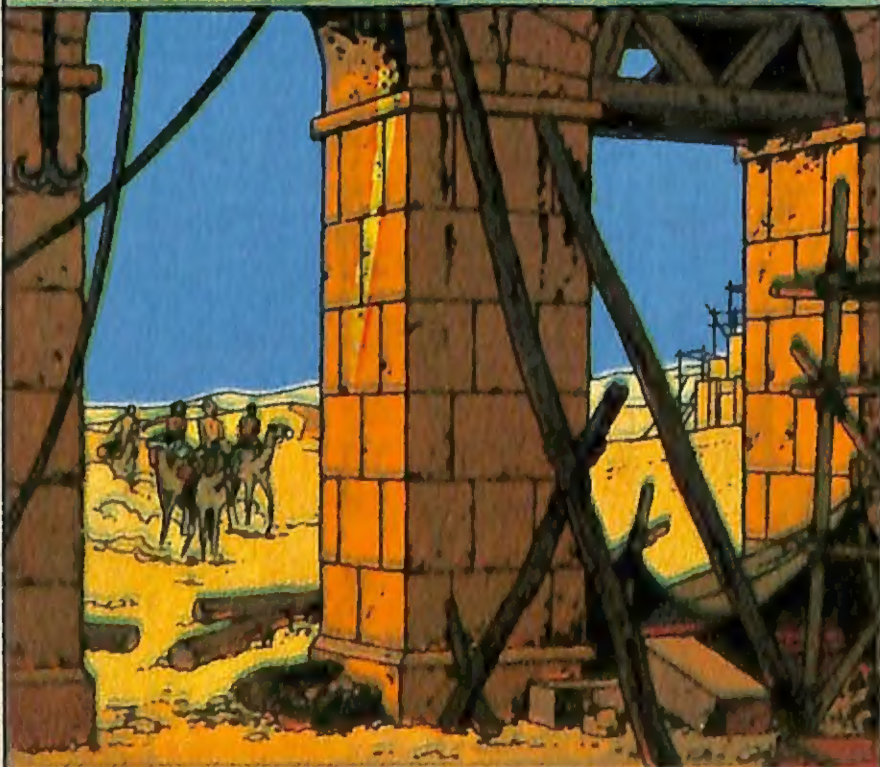

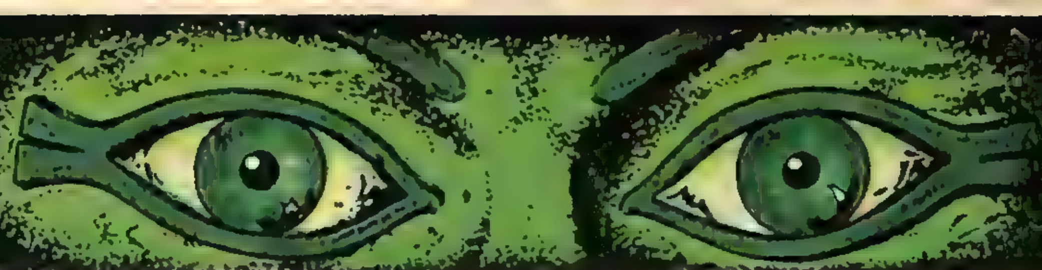

GOD

DOOR JACQUES MARTIN

. tempel gesleept. Even later stort de tempel in.

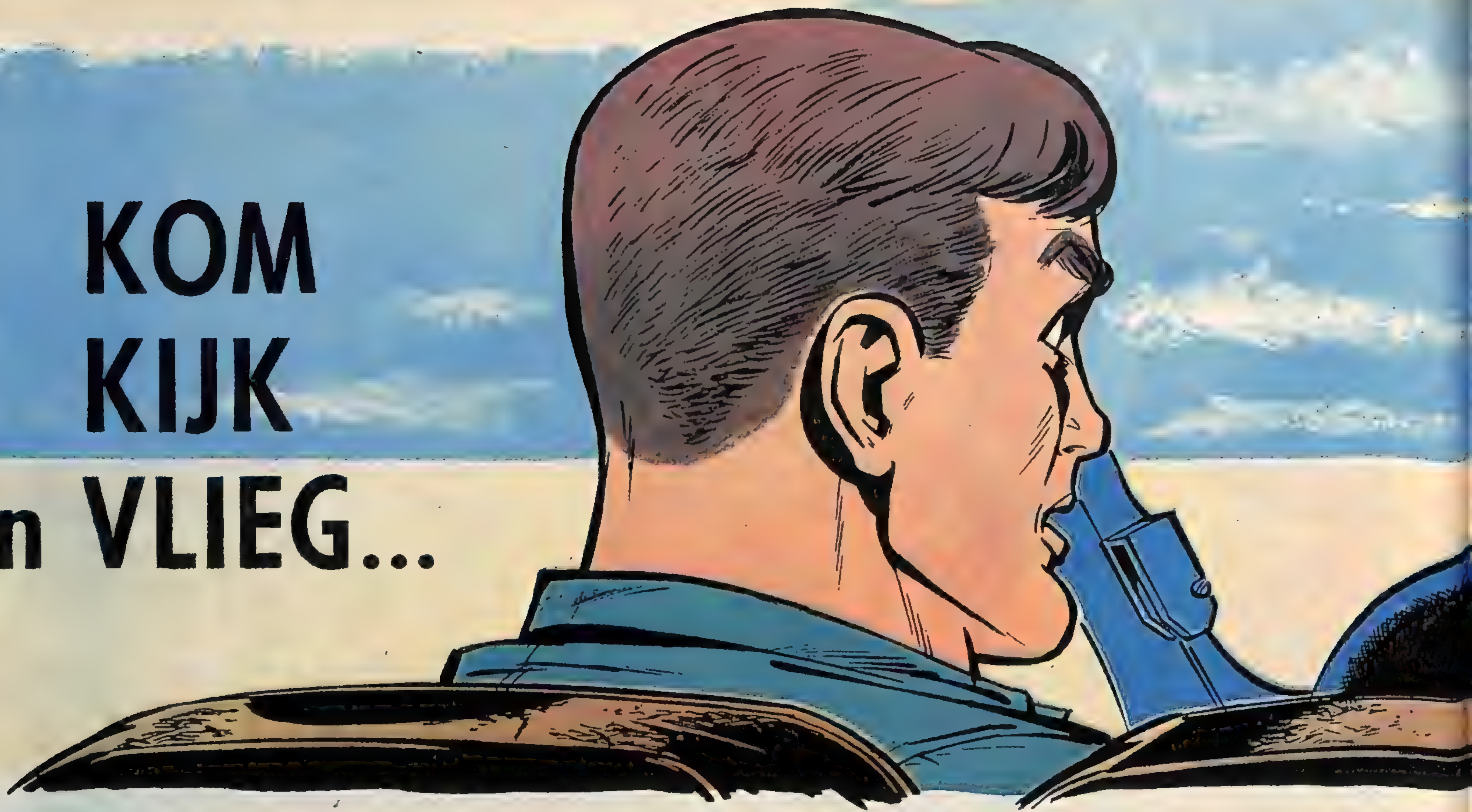

wordt vervolgd

KOM KIJK en VLIEG...

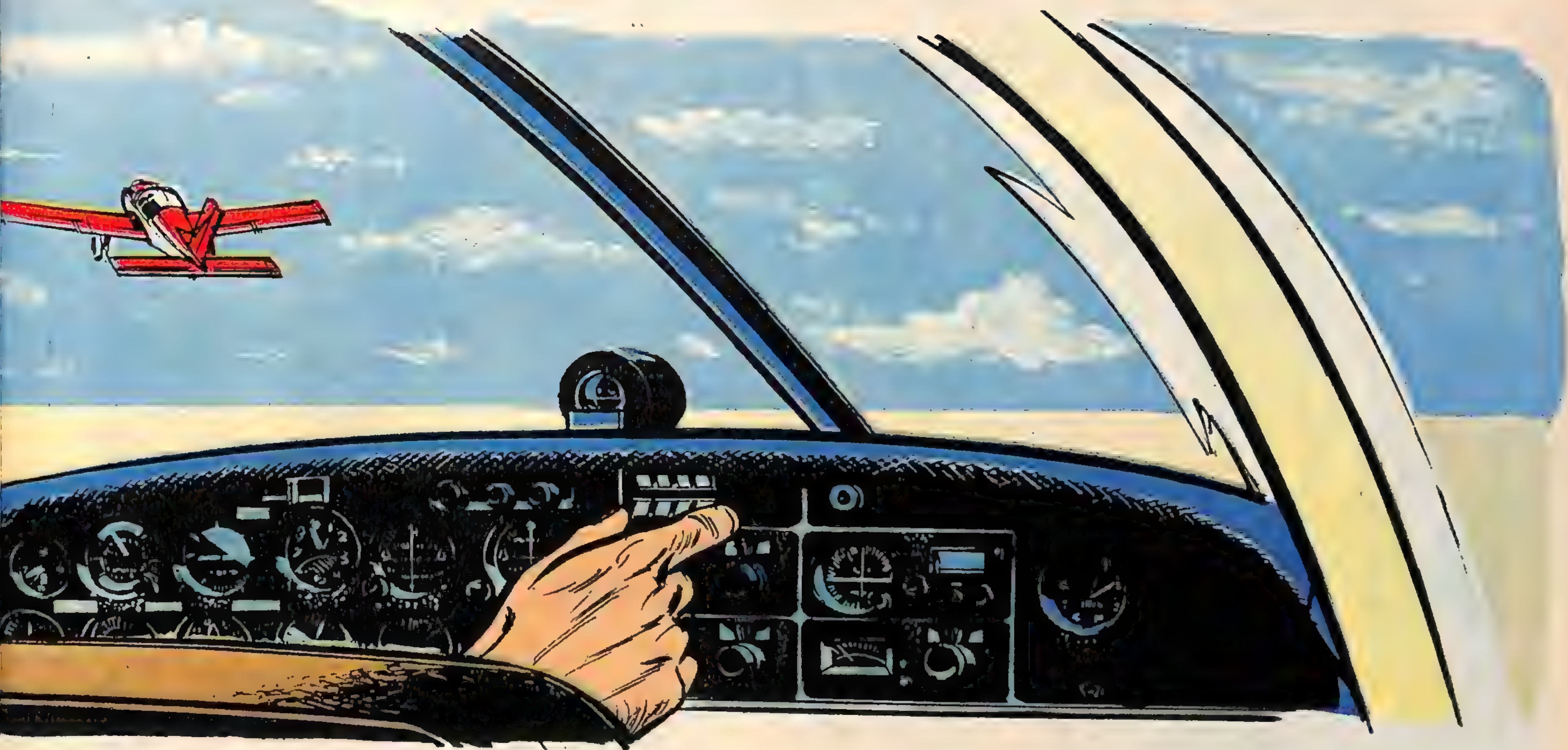

te MELSBROEK, v

BELOFTE maakt schuld ! Ik zal nu het geheim van de Internationale Algemene Luchtvaart Tentoonstelling onthullen : ALLE JONGEREN, die dat willen kunnen plaatsnemen in de cockpit van een eenmotorig toestel, dat speciaal voor dat doel bestemd is, en zich de techniek van het vliegen eigen maken. Niet in een onbeweeglijk toestel, maar rijdend op een van de banen van het vliegveld Zaventem. Elke « leerling » zal vergezeld worden door een instructeur. Nou, wat vind je daar van ? Fantastisch, hé !
Dit is geen luchtdoop in groepsverband, maar een directe kennismaking met de stuurknuppel, het instrumentenbord, de stangen enz...
Er is bovendien nog een buitengewoon knap gemaakte vluchtnabootser, die zo echt is, dat je bij de « landing » zelfs het gieren van de banden over de betonbaan hoort... net alsof je zelf je vliegtuig aan de grond zet.
Als je op je beurt wacht om plaats te kunnen nemen in het eenmotorige lesvliegtuig of de vluchtnabootser, maak dan van de gelegenheid gebruik om ondertussen de prachtige vliegtuigen, die tentoongesteld zijn, te bekijken. Het is een prachtgelegenheid om veel

MYSTERE 20 FALCON

an 2 tot 7 september

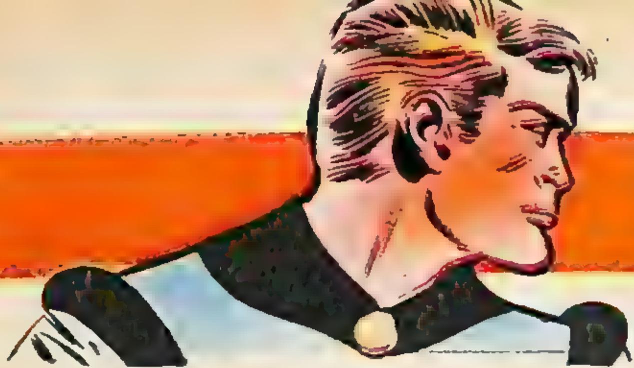
bijzondere types vliegtuigen bijeen te zien.
Het is trouwens heel moeilijk om een keus te maken en de Luchtvaart in het algemeen te bespreken zonder in « algemeenheden » te vervallen. Alle ontwerpers hebben namelijk hun best gedaan om de toestellen, die zij op de markt brengen, zo volmaakt en zo veilig mogelijk te maken.
Het is vanzelfsprekend een gemeenplaats om te beweren dat het vliegtuig een van de veiligste transportmiddelen is. Dagelijks kiezen honderden vliegtuigen overal ter wereld het luchtruim. Op sommige vlieghavens is de verkeersdrukte overweldigend.

Toen ik eens op Kennedy Airport bij New York aankwam, merkte ik dat er om de 30 seconden een vliegtuig vertrok ! Later zat ik in een viermotorig toestel, dat zich bevond in een rij vliegtuigen, die langzaam naar het begin van een van de startbanen schoof. Door het raampje kon ik met gemak zien dat een half dozijn vliegtuigen voor ons was en dat nog een tiental toestellen ons volgde. Op dat ogenblik vertrokken nog duizenden andere toestellen van alle vlieghavens ter wereld naar hun bestemming.

Vervolg blz. 16

CESSNA SKYMASTER « PUSH-PULL »

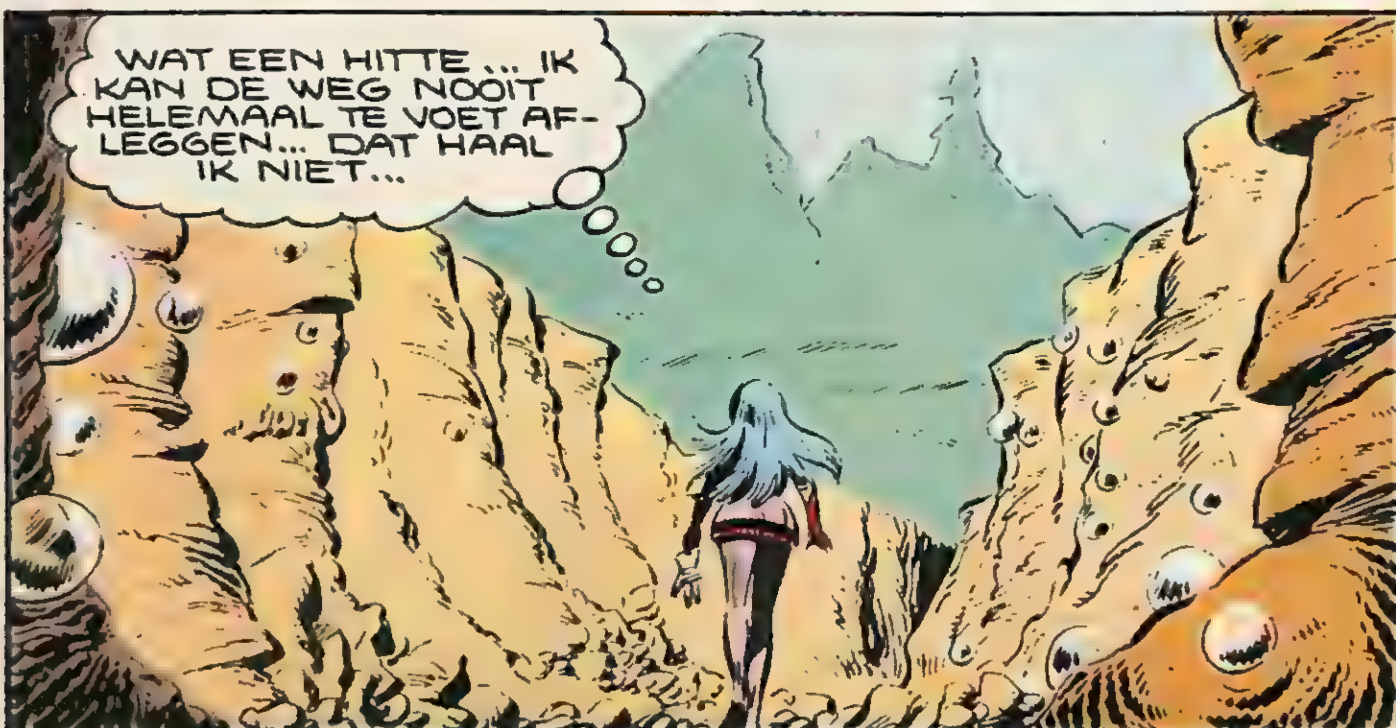

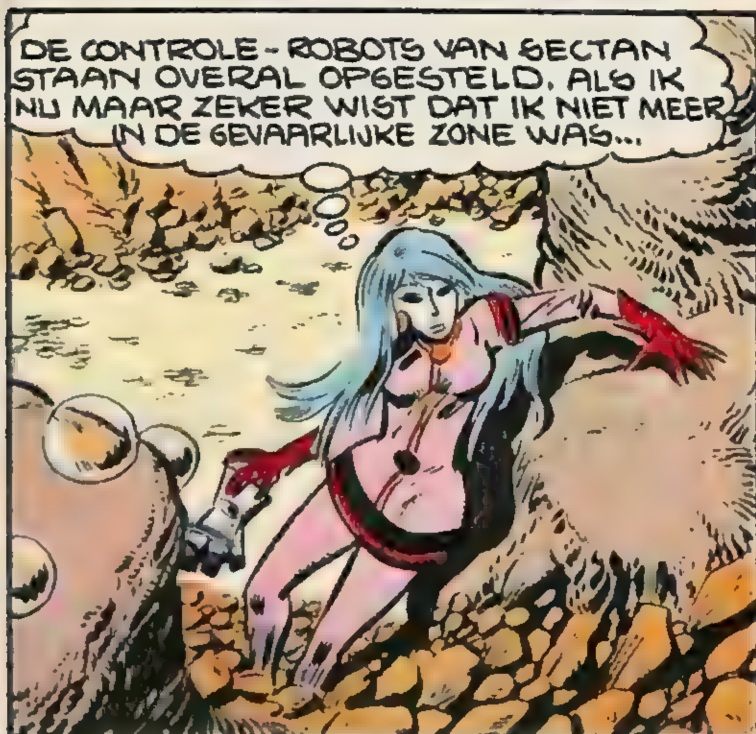
LUC ORIENT

door EDDY PAAPE/GREG

Granya ontsnapt uit Terangopolis, maar twee rebellen zijn ontmaskerd. Een van hen is

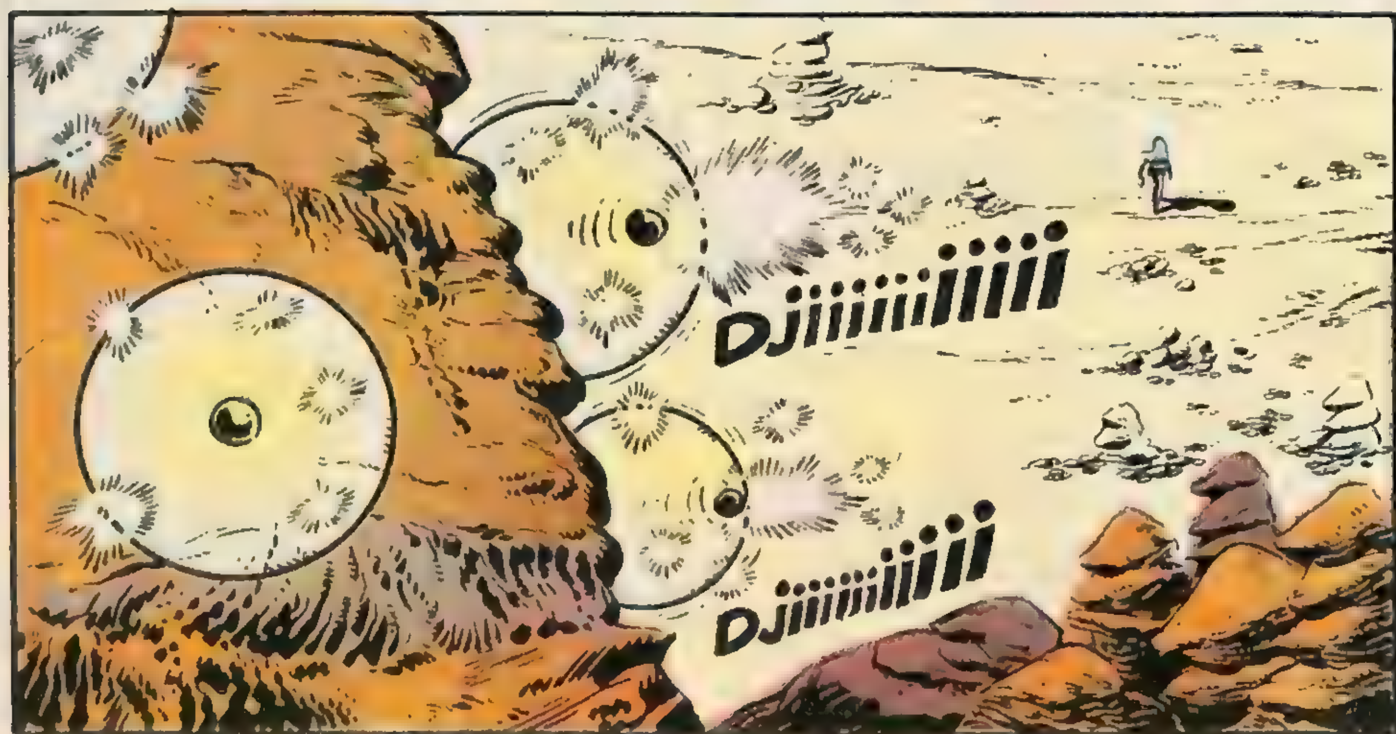

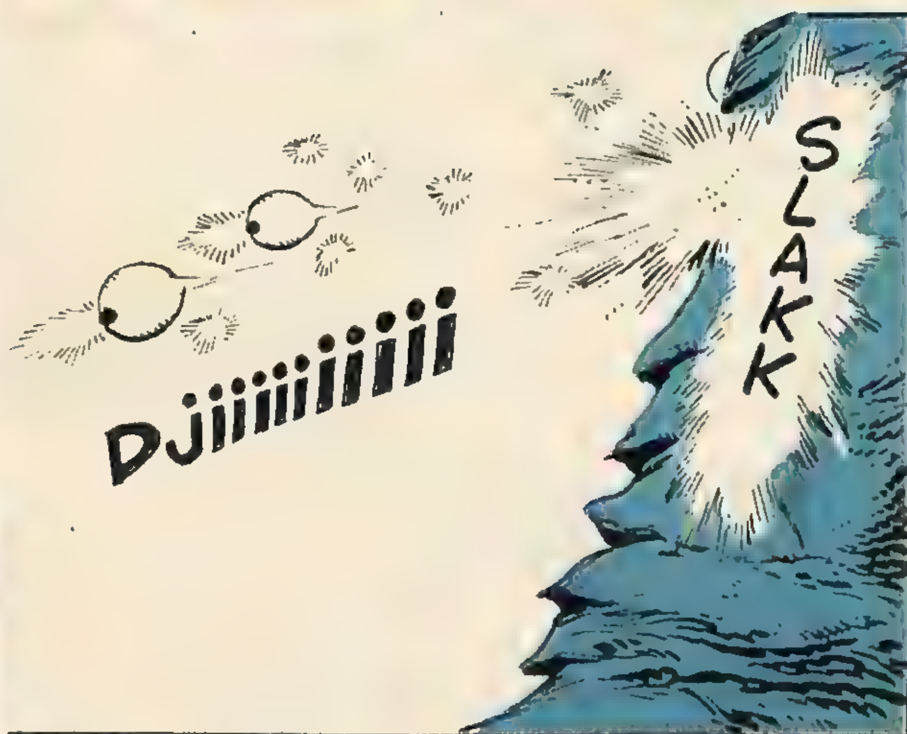

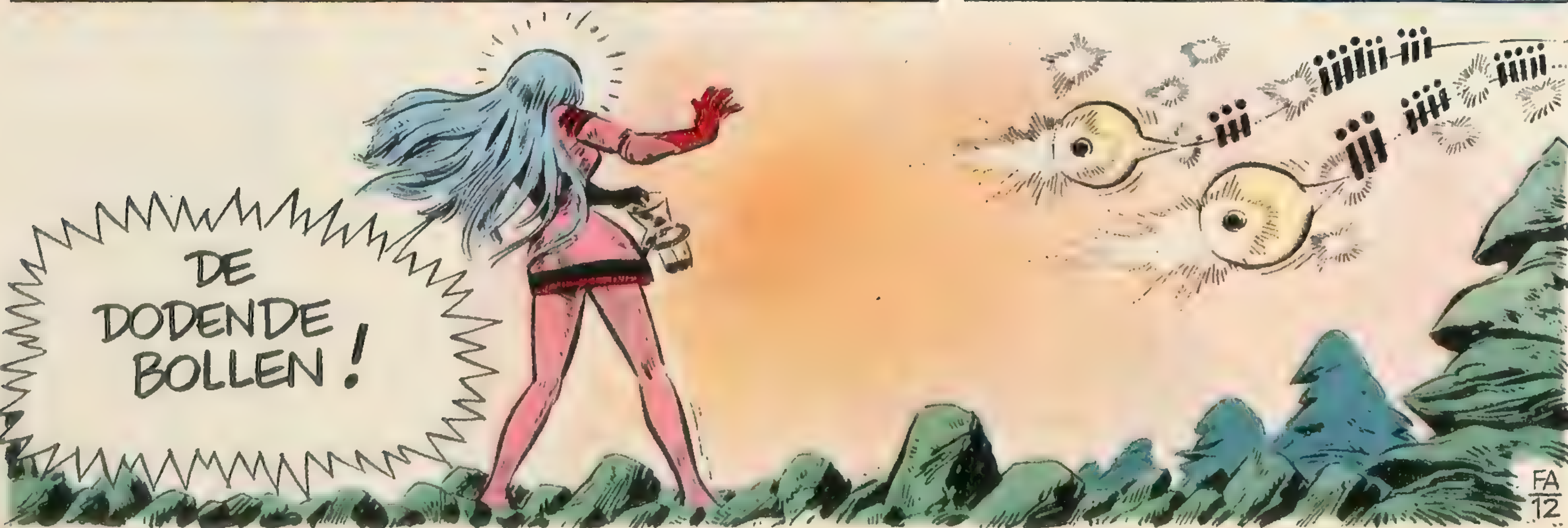

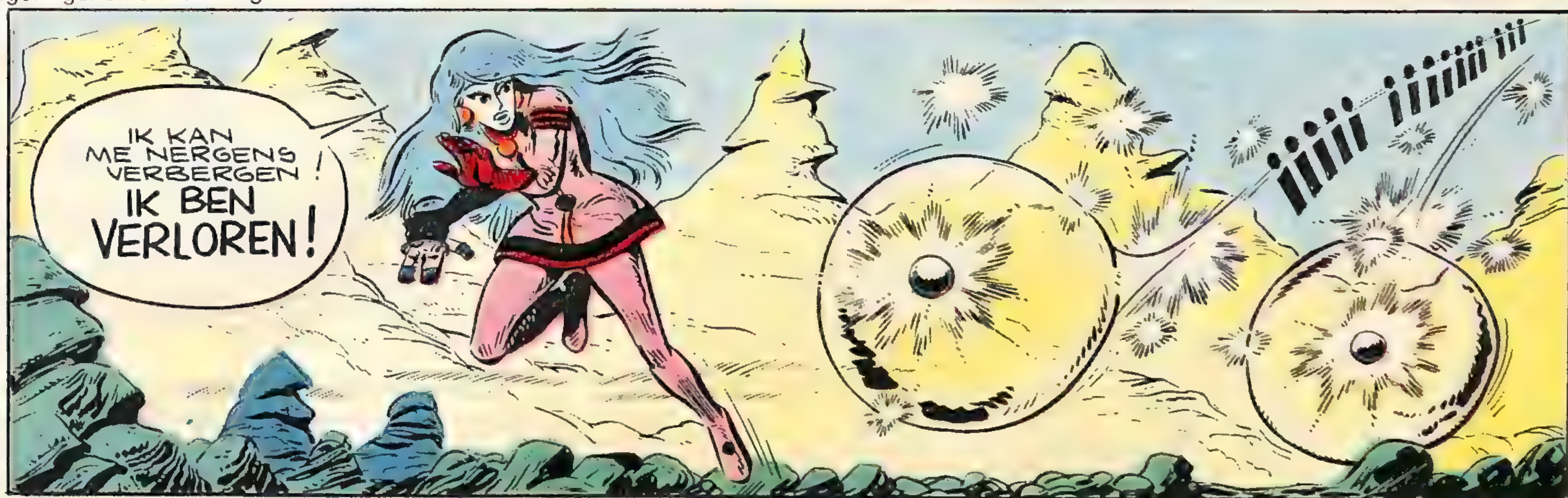

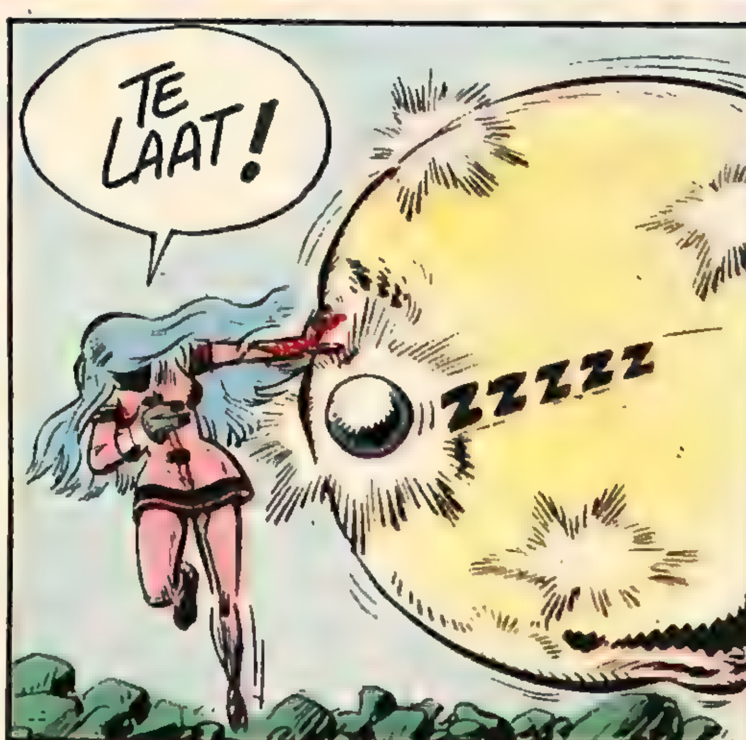

het woud van staal

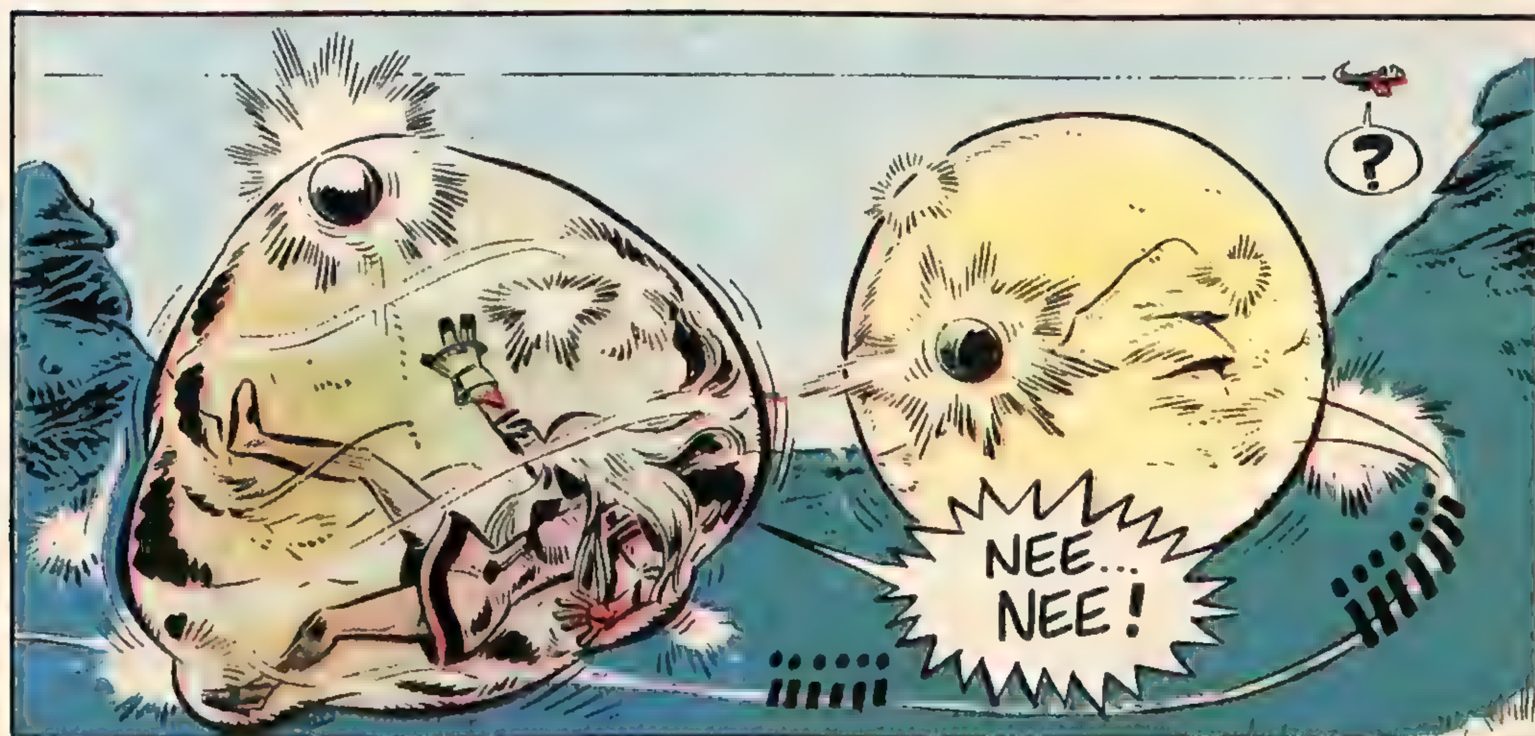
gevangen genomen en Argos raadt Sectan aan hem in leven te houden.

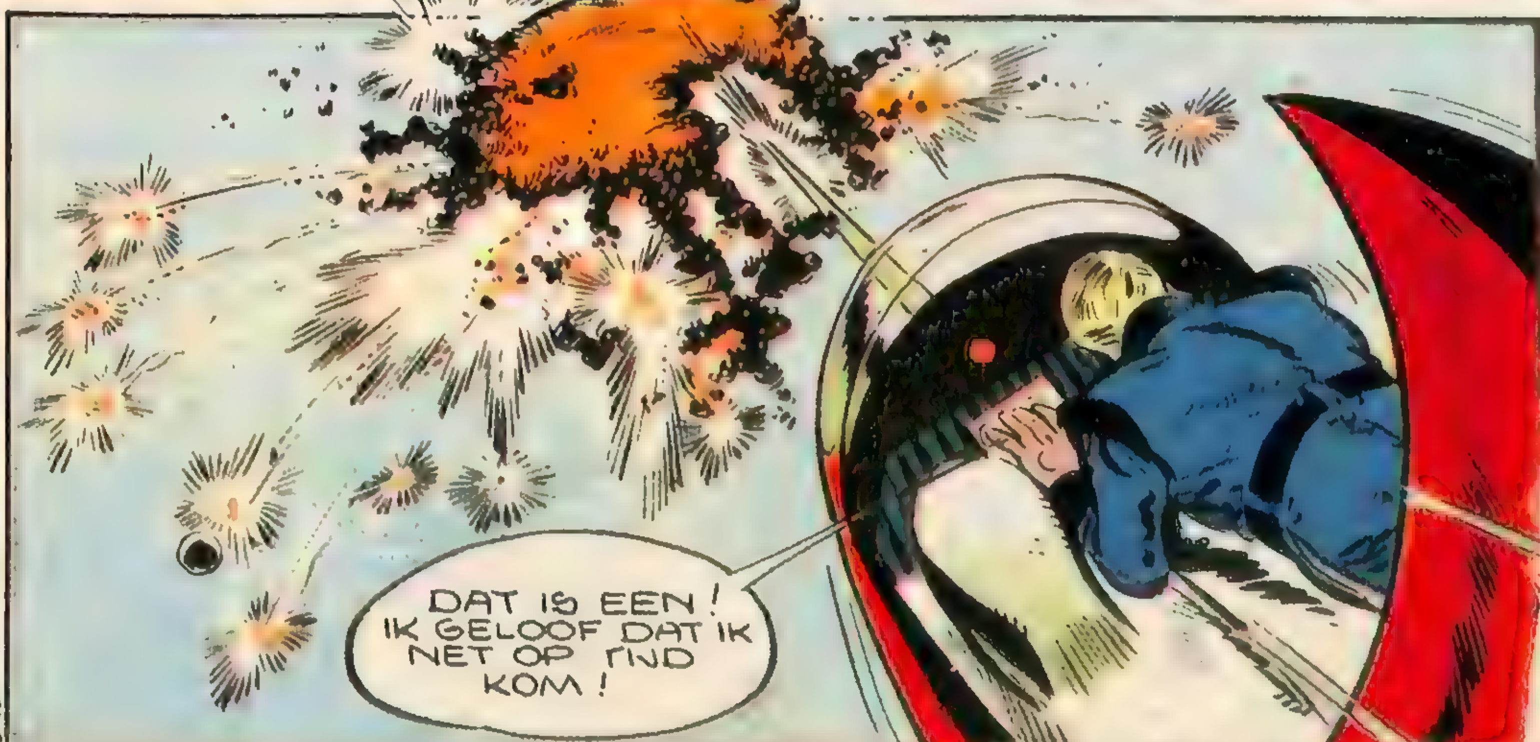

wordt vervolgd

KOM KIJK en VLIEG...

Vervolg van blz. 13

Van al die prachtige vliegmachines hoef ik geen tekening meer te maken. We hoeven alleen maar bewonderend te kijken naar de stroomlijn van de F-104 van Dan Cooper, die al zo vaak verschenen is in de avonturen van onze Canadese vriend. Kijk ook maar eens naar al die prachtige tweemotorige straalvliegtuigen uit Frankrijk, Engeland of de Verenigde Staten. Ik noem slechts de « Falcon » Aero Commander of Lear Jet. Onze bewondering geldt ook voor de lijnvliegtuigen op lange en middenafstanden. Morgen zullen luchtreuzen als de Boeing 747 honderden reizigers tegelijk met een snelheid van Mach 3 naar hun bestemming brengen. Negen à tien passagiers kunnen tegenover elkaar plaats nemen. Er is een kinderbewaarplaats, een leeszaal en er zijn automaten met voedsel voor de reizigers, die niet veel geld kunnen of willen besteden.

En overmorgen zal een supersonische 2707 de afstand Parijs-New York afleggen in 2 uur en 40 minuten. Verstelbare pijlpuntvleugels... 2.880 km|u staat op het programma voor de jaren 70

Maar laten we bij de bestaande modellen blijven in de categorie kleine toestellen.

In gesloten gelederen komen dan de « boys » uit Noord-Amerika en met name de Cessna's, de Pipers en de Beechcrafts. Duizenden exemplaren van deze

kleine een- of tweemotorige toestellen zweven boven de continenten.

En er zijn de Pipers : we ontmoeten de Comanche, de Navajo, de Apache, de Cherokee, de Aztec en niet te vergeten de Pawnee. De kleine « Papoose » is een van de meest bescheiden, maar ook een van de nuttigste toestellen. Het is een landbouwmachine voor de Amerikaanse boer, die hem met een snelheid van 160 km.u. van ranch naar ranch brengt of over de onmetelijke korenvelden in het westen.

De Amerikanen zijn niet de enige, die mini-vliegtuigen bij hun werk gebruiken, de Tsjechen, de Polen en de Argentijnen zijn al even goed uitgerust met hun AVI 205, hun CMELAK, hun BRIGADYR en hun GAWRON.

Bij CESSNA, het neefje van de PIPER valt de Cessna Skymaster op. Dit is een CLT, Centre Line Thrust, « Push-Pull ». De twee motoren zijn op een heel speciale manier aangebracht, namelijk een aan de voorzijde en een aan de achterzijde. Van de dubbelbladige verstelbare schroeven is de een voor het trekken en de andere voor het duwen. Het uitvallen van een van de motoren heeft geen enkele invloed op het toestel als het vliegt. Ik heb mij laten vertellen dat het toestel door zijn grote stabiliteit uitermate geschikt is voor verkenningsvluchten en dat er in militaire kringen veel belangstelling bestaat voor de Skymaster.

De Duitsers hadden tijdens de laatste oorlog dit principe toegepast op de DORNIER 335 « Pfeil ».

De Franse ingenieur en testvlieger André Moynet blies deze « Push-Pull »-formule nieuw leven in en zo ontstonden de Jupiter en de Skymaster, want de directeur van Cessna Aircraft schijnt met veel aandacht naar André Moynet geluisterd te hebben.

Op Melsbroek zullen de militairen ook vertegenwoordigd zijn en we zullen, zoals gewoonlijk, vergast worden op het vlekkeloze optreden van diverse stuntteams.

De Belgische para's zullen eveneens optreden. Het beroemde team van de BLACK DEVILS zal eens te meer springen met de Franse « Olympic »-parachutes. Allemaal cracks, die moeite hebben om voldoende bergruimte te vinden voor hun bekers en onderscheidingen. En nu de klap op de vuurpijl. We bieden je een gratis toegangsbiljet aan voor de Internationale Algemene Luchtvaart Tentoonstelling te Melsbroek. Je kunt dan in een vliegtuig plaats nemen. Ga er dus snel heen, maar vergeet niet het toegangskaartje bij de ingang te nemen. De bon daarvoor staat afgedrukt op deze bladzijde.

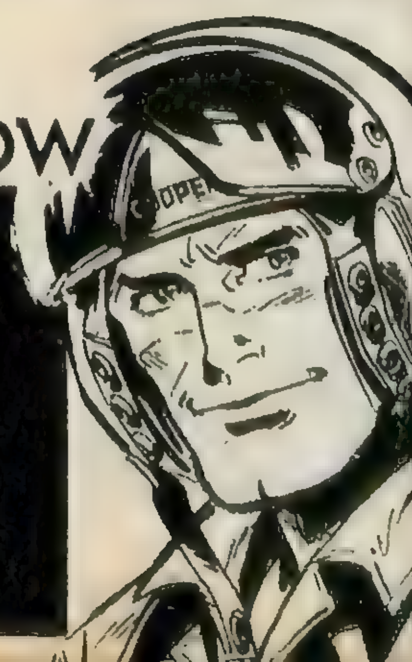
Tot ziens op Melsbroek !

LET OP !

DEZE BON HEEFT EEN WAARDE VAN 25 FR.

INTERNATIONALE LUCHTVAART-SHOW

GRATIS TOEGANG

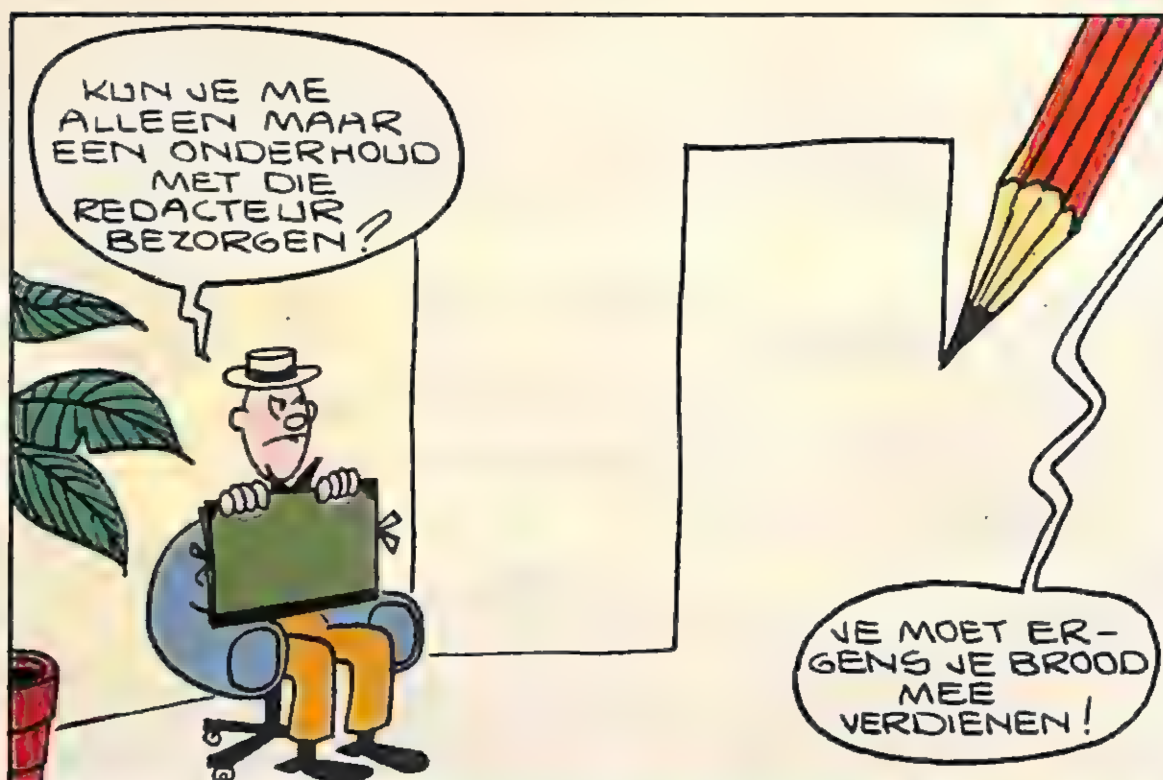

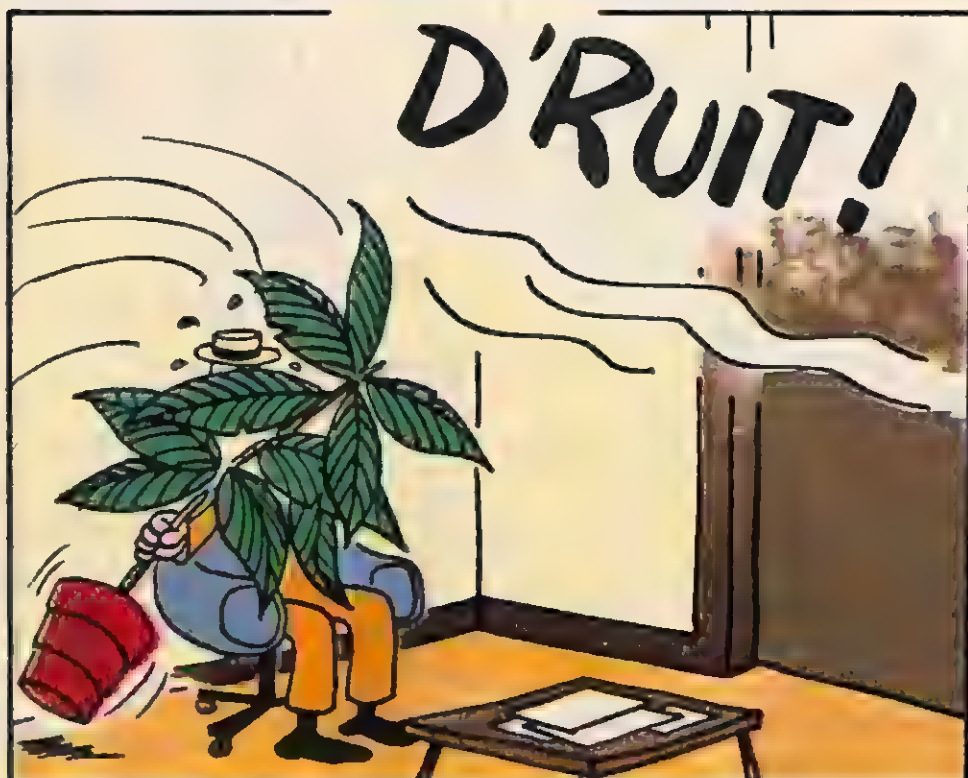
TUSSEN TEKENAAR EN POTLOOD

DOEDEL en HATSJIKOFF

door Atlass

ELKE DAG KOMT DOEDEL, DE STRIPTEKENAAR, NAAR DE REDACTIE VAN EEN JEUGDBLAD VOOR JEUGDIGEN EN MINDER JEUGDIGEN (LATEN WE ZEGGEN 77 JAAR) MET DE BEDOELING ZICH EEN PLAATS TE VEROVEREN IN DE VREEMDE WERELD VAN DE STRIP. HELAAS ONTBREEKT HEM VAAK DE MOED OM ZIJN POTLOOD TE SLIJPEN, DUS HELP IK HEM EEN HANDJE!

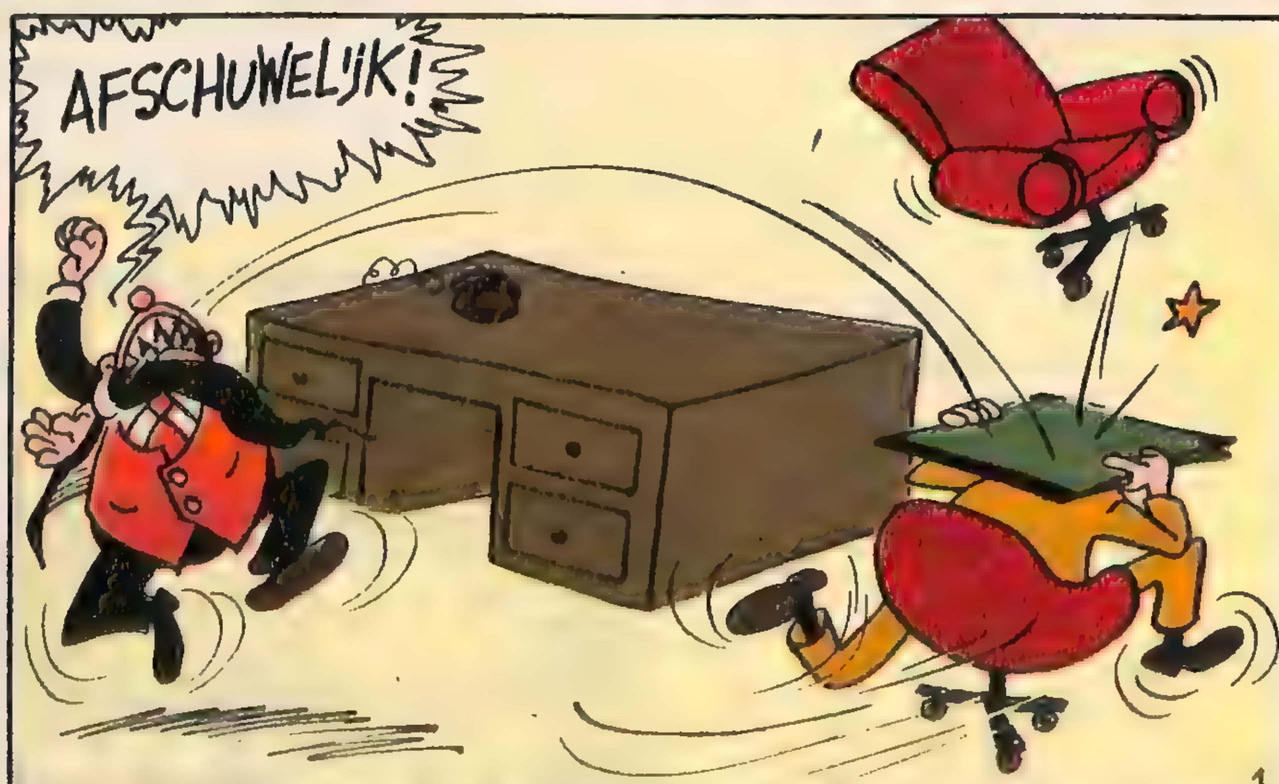

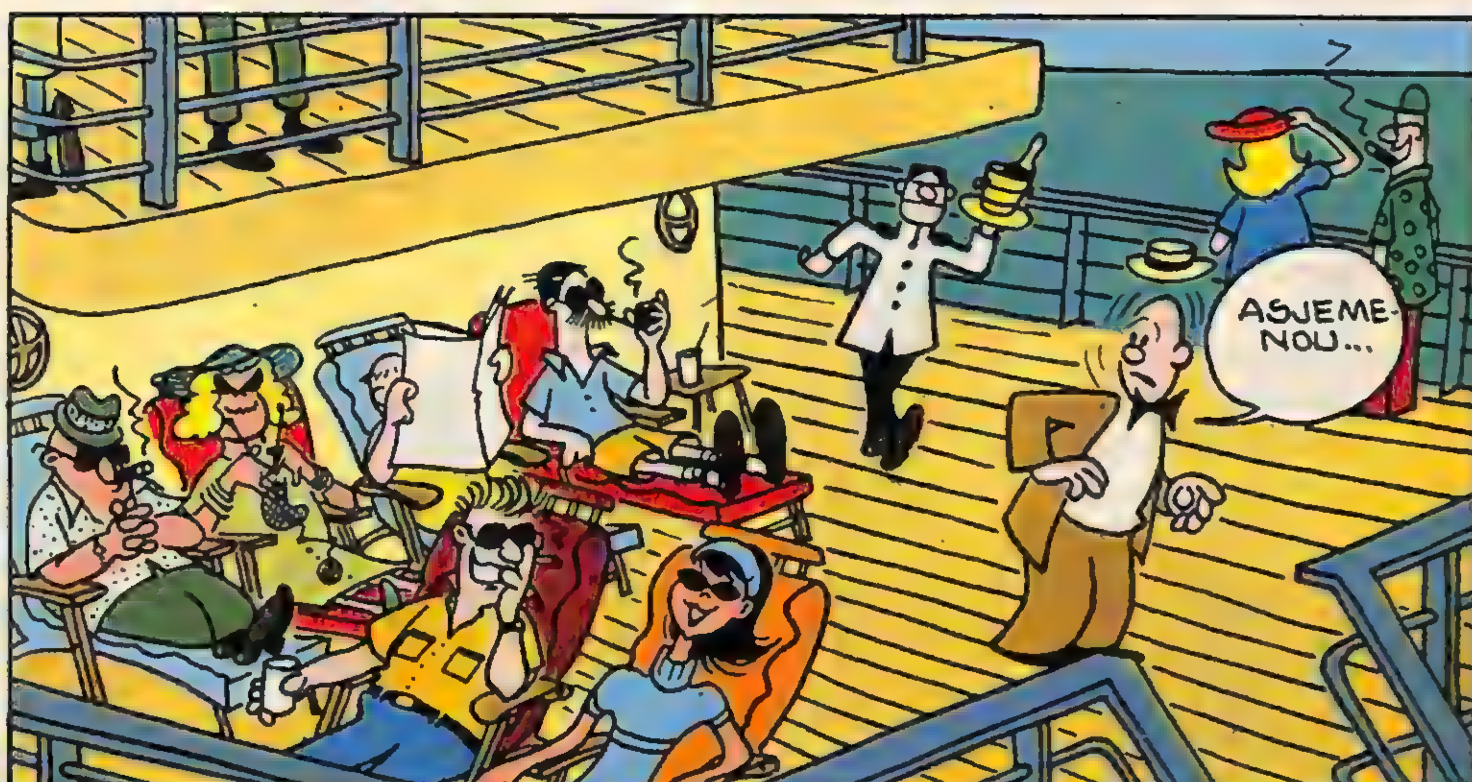

IK MERK DAT HET JE VANDAAG NIET AAN INSPIRATIE ONTBREEKT. HOE KAN IK MIJN TEKENINGEN NU VERKOPEN ALS DE ZAKEN ZO STAAN!

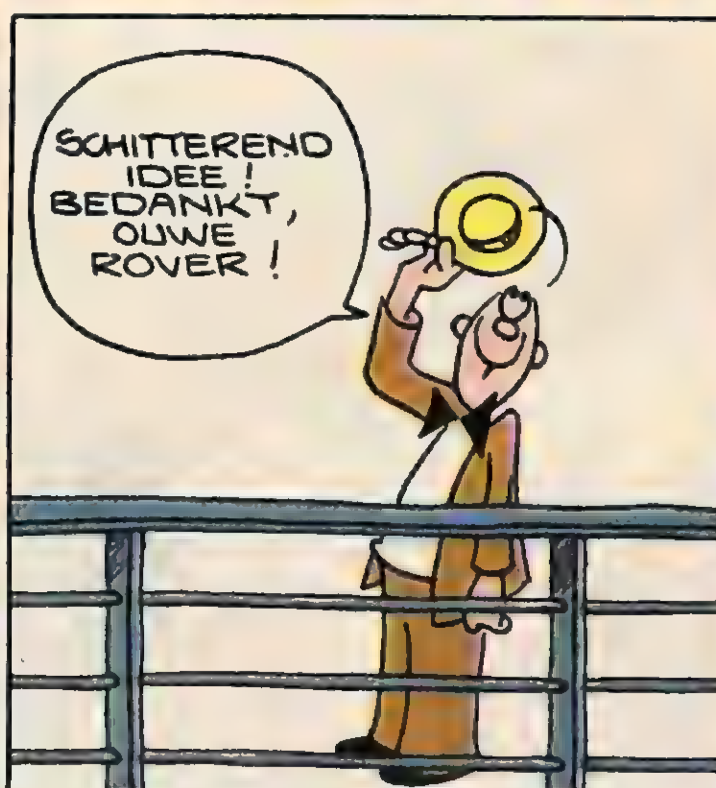

MOET ALLES SLECHT GAAN? TENSLOTTE TEKEN JIJ! IK WIL JE WEL EVEN ZEGGEN DAT ALLES ME ENORM BEGINT TE VERVELEN!

IK HEB VAKANTIE NODIG, POTVERDRIE!
KOP OP MAN!

GA JE MEUBELS VERKOPEN?
HELEMAAL NIET! DIT IS EEN VERRASSING!

ASJEMENOU...

IK MAAK EEN BOOTREIS!
?
?

SCHITTEREND IDEE! BEDANKT, OUWE ROVER!

IK GA HET VOORBEELD VOLGEN VAN ALLE MENSEN HIER! AL MIJN PRINCIPES GAAN OVER BOORD EN IK...

OGENBLIKJE, KNAAP!
!

DIT IS HET DEK VAN DE EERSTE KLAS! ALS JE TOERISTENKLASSE REIST, MOET JE DAAR OOK BLIJVEN!
SORRY, IK BEN HIER PAS! IK WIST HET NIET!

DAN WEET JE HET NU!

GAAT HET? IK BEN VERGETEN TE ZEGGEN DAT JE TOERISTEN-KLASSE REISDE. DAT IS GOEDKOPER!

EEN BOOTTOCHT IS EEN BOOTTOCHT! HET HOE EN WAAROM IS NU NIET VAN BELANG. LEVE DE VAKANTIE!

DING
DONG
DONG
DING
AHA AAN TAFEL! DAT KOMT MOOI UIT, WANT IK STERF VAN DE HONGER!

OH, WAT HEB IK HONGER! OPZIJ, IK KOM!
DING
DONG
DING
DONG

WAT EEN INDRUKWEKKEND MENU. LATEN WE MAAR EENS BEGINNEN MET "INSTUIF BIJ NEPTUNUS" ZEKER EEN VISSOEP...

HEB JE NOG NIET GENOEG VAN DAT KAT EN MUIS SPELLETJE! DAT KAN NOG LEUK WORDEN HIER!
?
?

AUW! LAAT ME LOS! AUW!
JIJ BENT EEN VREEMDSOORTIGE MUIS!

HET MENU HIER IS DOOR ENKELE MEDICI SAMENGESTELD. JE KRIJGT ER GEEN MAAGZWEER VAN! DE GEZONDHEID GAAT TENSLOTTE VOOR ALLES!
KLATSJ

IK HEB HET AL DOOR! ALS MILJONAIR ZAL IK VOORLOPIG NOG GEEN BOOTREIS MAKEN!

TREK HET JE NIET AAN! TENSLOTTE MAAK JE NIET ELKE DAG EEN BOOTREIS! HIER IS JE HUT! WELTERUSTEN! SLAAP LEKKER OUWE JONGEN!

ACH!
JE HEBT NIET BIJZONDER VEEL AAN HET COMFORT GEDAAN!
3

HANDS UP! WHO ARE YOU! WIE BEN JIJ?
?

JE BENT ZEKER GEKOMEN OM MIJ UIT DE WEG TE RUIMEN, HÈ! HATSJIKOFF BETAALT JE ZEKER VOOR DAT KARWEITJE?

DOE DAN JE PLICHT MAAR! IK HAD BETER IN HOLLYWOOD KUNNEN BLIJVEN OM TE FILMEN DAN DEZE OPDRACHT TE AANVAARDEN. IK WILDE EEN SPANNEND LEVEN, MAAR IK WAS ALLEEN OP HET WITTE DOEK GOED ALS SPION. HIER, SCHIET MAAR!

MAAR... IK KEN JOU! JIJ BENT DE AMERIKAANSE FILMSTER KIRK HUNT! DIE LAATSTE FILM VAN JE WAS WAARDELOOS!

JIJ BENT EEN SYMPATHIEKE KEREL! IK WERK VOOR DE C.I.A. (AMERIKAANSE CONTRA-SPIONAGE-DIENST). IK MOET HATSJIKOFF ERVAN AFHOUDEN BEPAALDE GEHEIME DOCUMENTEN AAN EEN VREEMDE MOGENDHEID TE GEVEN.

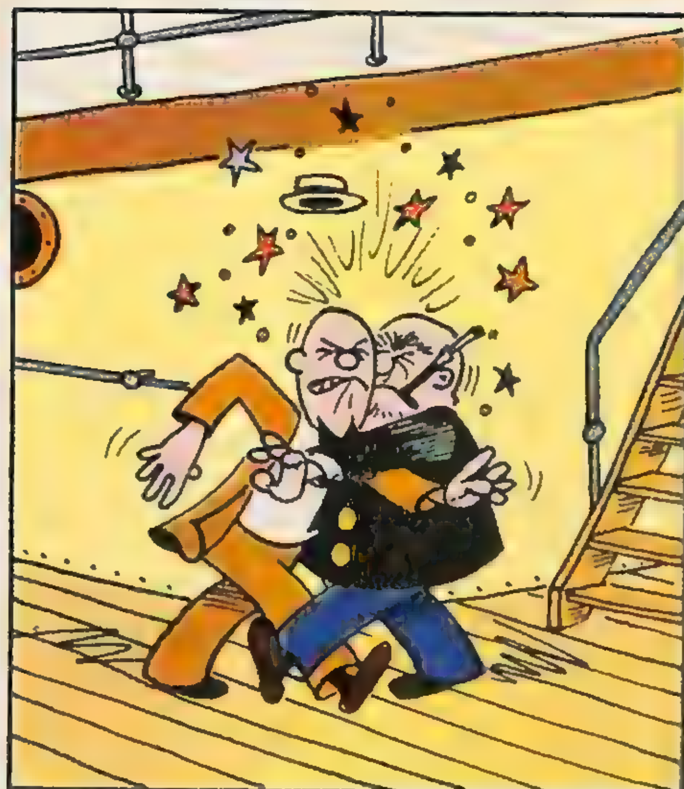
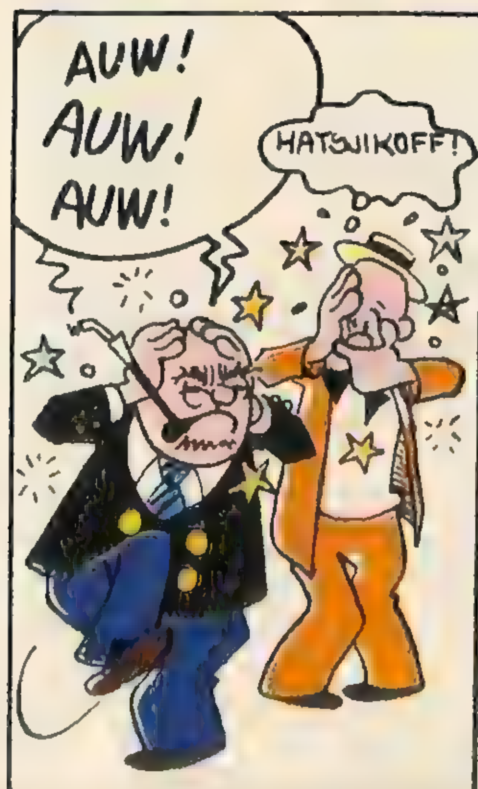
HET LOT VAN DE HELE WERELD RUST OP MIJN SCHOUDERS EN IK BEN ZEKER NIET IN STAAT OM DEZE OPDRACHT TE VERVULLEN. IK MOET ER IETS OP VINDEN!
WIE IS HATSJIKOFF?

HATSJIKOFF IS DE HANDIGSTE SPION, DIE OP DE AARDBOL RONDWANDELT! IK MOET HEM TE PAKKEN ZIEN TE KRIJGEN!

KAN IK MISSCHIEN HELPEN?
OH YES!

DIT IS HATSJIKOFF! HIJ BEVINDT ZICH OP DIT SCHIP, WANT HIJ MOET IN ISTANBOEL CONTACT OPNEMEN MET IEMAND.

ALS JE HEM ZIET, SCHRIJF DAN ALLES OP WAT HIJ DOET EN BEZORG ME DAT RAPPORT IN DRIEVOUD!
JA, BOSS!

ISTANBOEL! IK GA EEN BEZOEK BRENGEN AAN ISTANBOEL MET DE NODIGE SPANNING OP...
... HET PROGRAMMA! JE REINSTE STRIP!

AUW! AUW! AUW!
HATSJIKOFF!

STOMMELINGEN VAN JOUW SOORT BEGRIJPEN ALLEEN KEIHARDE ARGUMENTEN!
IK VOLG HEM!

ROOKKAM

DE GELUKSVOGEL! HIJ REIST EERSTE KLAS! HIER IS HET RAPPORT IN DRIEVOUD! EEN ASPIRIENTJE GRAAG!
EINDE VAN DIT DEEL
Attanasio

MET KUIFJE NAAR

GUATEMALA

Op bezoek bij de Maya's

Op de trappen van de kerk van Chichistenango, het mooiste Indianendorp van de wereld.

HONDERDENTIENDUIZEND VIERKANTE KILOMETER of een vijfde van de oppervlakte van Frankrijk. 34.585 km2 practisch ondoordringbaar oerwoud, 32 vulkanen en 5 miljoen inwoners waarvan 80 t.h. rasechte Indianen, die bijna geen Spaans spreken, dat is alvast een kleine indruk van Guatemala.

Waar ligt dit land precies ? In het noorden en in het westen grenst het aan Mexico. in het zuiden aan de Stille Zuidzee en in het oosten aan de republieken Honduras en Salvador en aan Brits Honduras, waar Guatemala al meer dan een eeuw lang rechten op beweert te hebben.

In elk geval moet vermeld worden dat de geschiedenis van Guatemala onverbrekelijk verbonden is met die van de Maya's en hun geschiedenis begint 3000 jaar voor Christus.

Deze beschaving werd een van de meest fabelachtige van het precolumbiaanse Amerika, maar in 1524 lijft conquistador Pedro de Alvarado, een luitenant van Cortes, het land in voor de Spaanse kroon. Drie eeuwen later, in 1821, scheidt midden-Amerika zich af van Spanje en in 1823 wordt Guatemala een onafhankelijke republiek.

Wie zijn de inwoners ?

Veel Indianen, afstammelingen van de Maya's, nogal wat mestiezen, enkele negers afkomstig van de Antillen en een handvol creolen.

Waar leven ze van ?

Koffie, bananen, suikerriet, katoen, mahoniehout en « chicle », waar kauwgum van gemaakt wordt, vormen de basis van een hoofdzakelijk op landbouw gerichte economie.

In dit geheimzinnige land, dat veel weg heeft van het land uit het bekende album van Hergé, « Het Gebroken Oor » gaan we rondtrekken met Mathieu Pasquet.

Vervolg blz. 27

LA

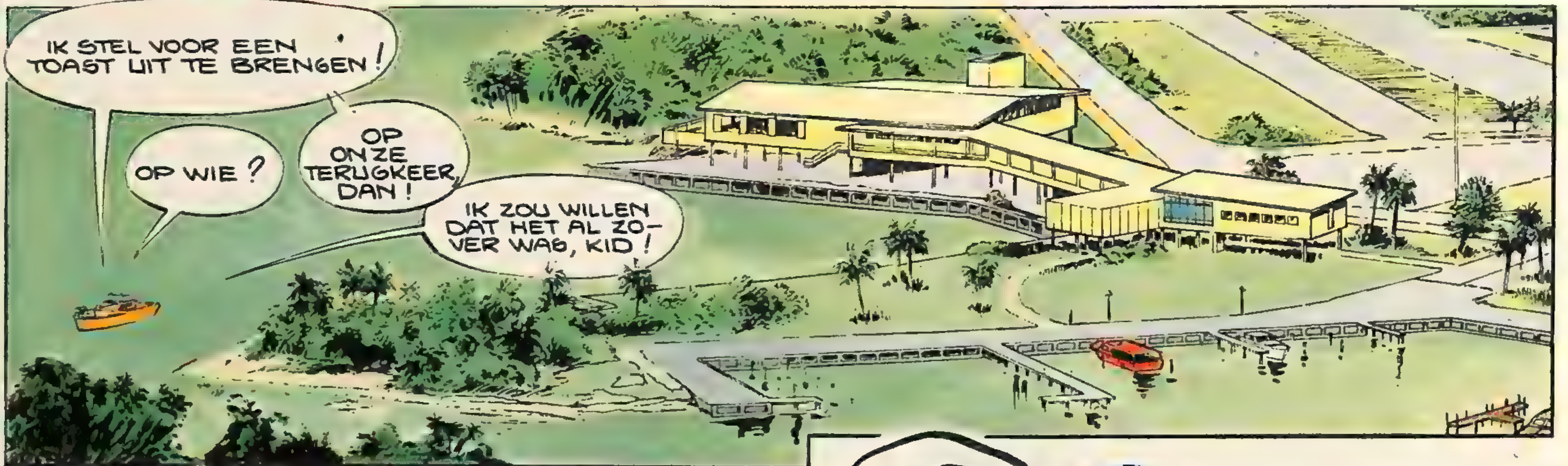
Een Maya-tempel die in het hart van de « Peten » werd blootgelegd.

DAN cooper

A. WEINBERG

APOLLO roept SOYOEZ...

In samenwerking met de Russen wordt een proefneming in de ruimte voorbereid.

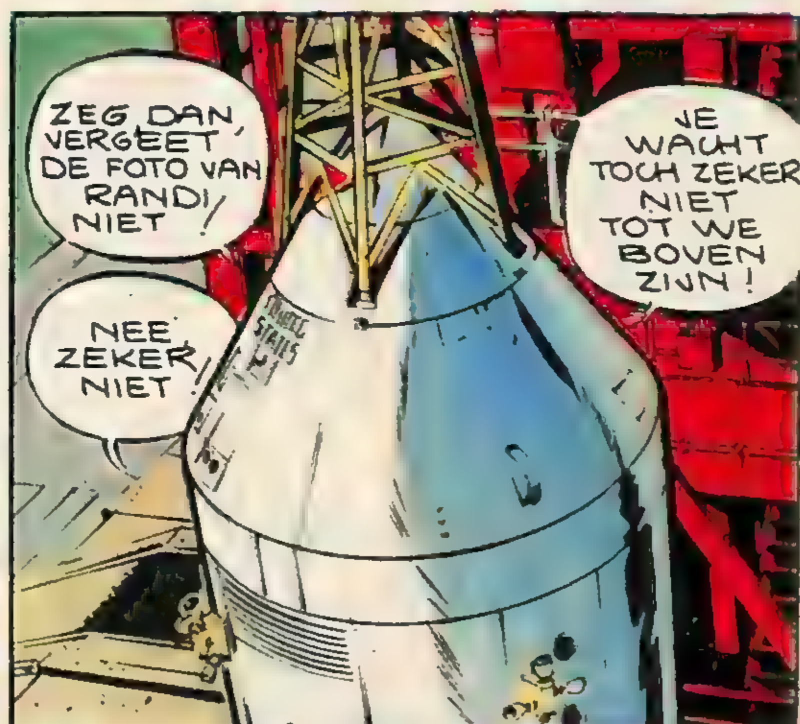

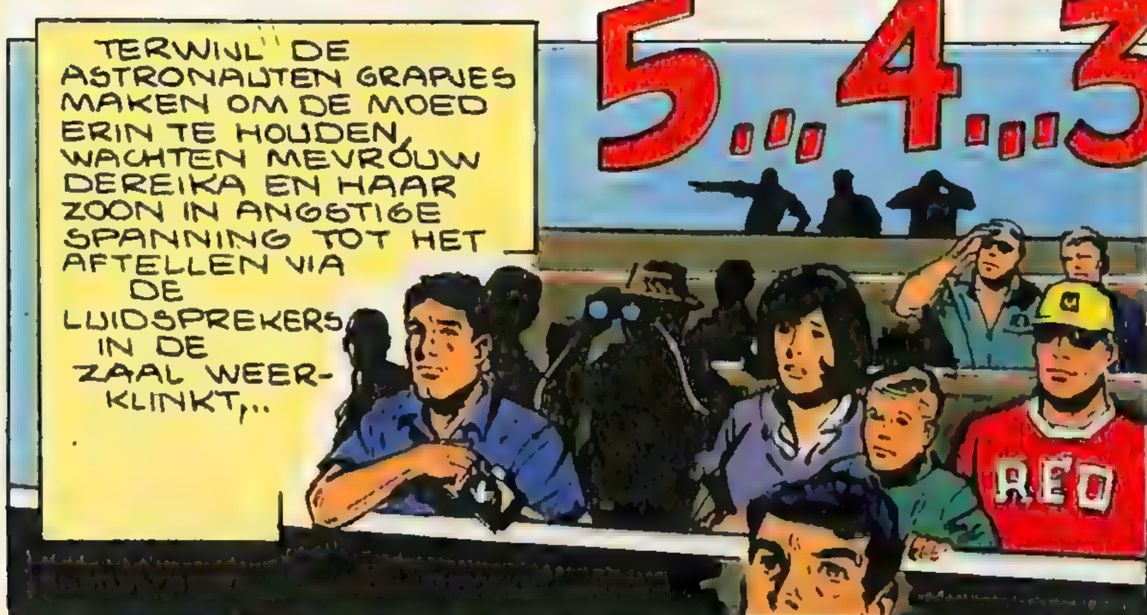

In afwachting van de lancering nemen onze vrienden enkele dagen rust.

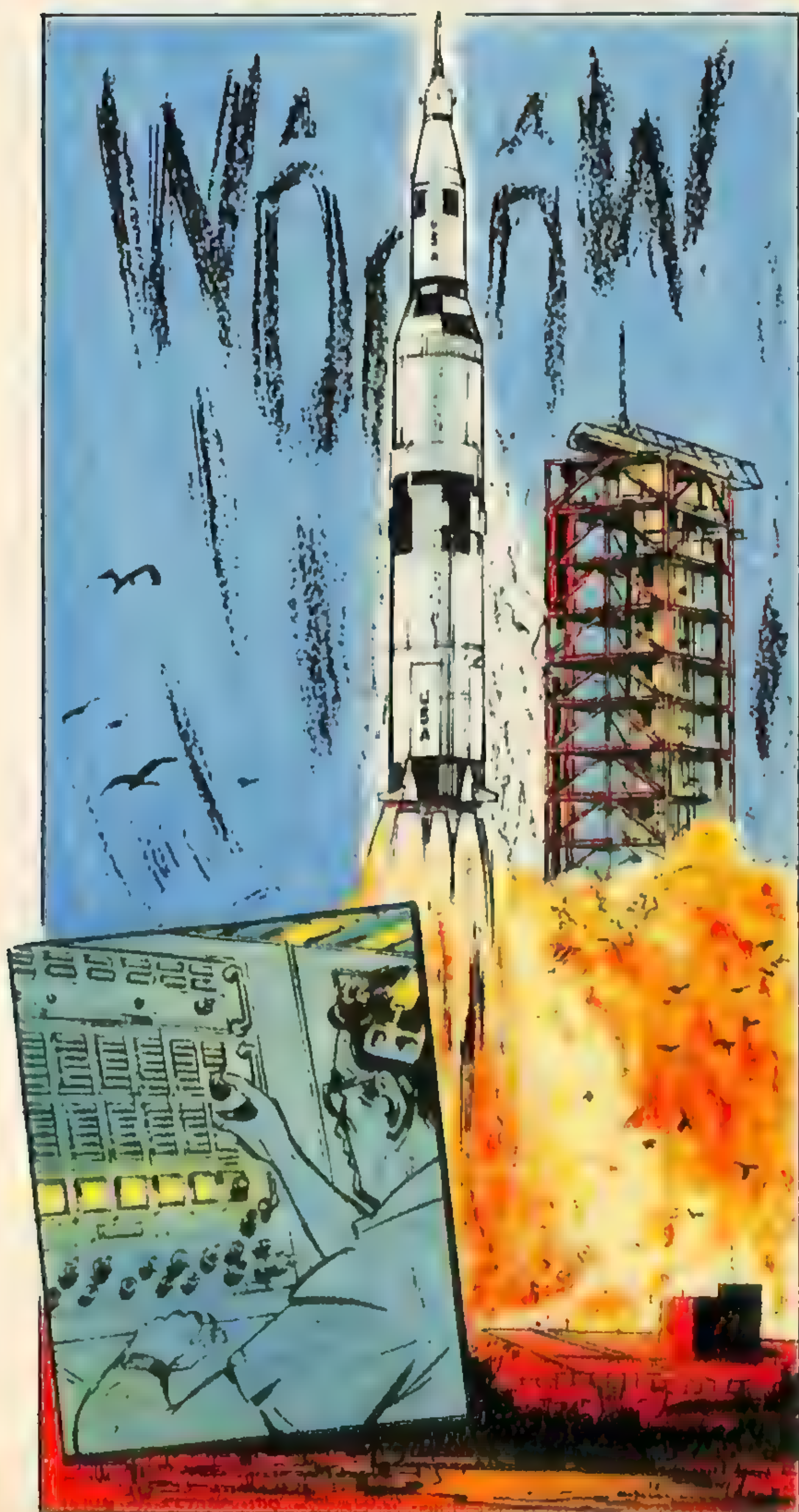

wordt vervolgd

20505

CD 5

...KOMBINEREN DE GENOEGENS VAN DE TEKENING EN DE AQUAREL!

De kleurpotloden van PRISMALO geven u werkelijk intense en lichtechte kleuren op gelijk welk papier. Bovendien kunnen de kleuren zeer gemakkelijk gemengd worden om gelijk welke tinten te verkrijgen. Wil u het effekt van een prachtig aquarelletje? Met een vochtig penseel vloeien de PRISMALO-kleuren vlot ineen en verkrijgt u naar wens de fijnste kleurschakeringen. Daarenboven biedt PRISMALO u :

- een stevige stift met grote weerstand, dus zeer zuinig bij het gebruik en toch verrassend soepel bij het aanbrengen
- gemakkelijk aanslijpen van de potloden vermits ze vervaardigd zijn uit cederhout van 1ste kwaliteit

Verkrijgbaar in dozen van verschillende afmetingen, maar steeds in een volwaardig kleurengamma.

PRISMALO is een kwaliteitsprodukt van

CARAN D'ACHE

GUATEMALA

De tekenaars van Kuifje zouden het beter hebben gedaan !

De Indianen houden van vuurwerk, maar de vuurwerkmakers zijn niet altijd even handig...

Statistieken hebben uitgewezen, dat het vuurwerk in Guatemala meer slachtoffers maakt dan het verkeer !

Vervolg van blz. 22

Vijftien uur vliegen, 13.000 km. in een Boeing 707 via Montreal en Mexico, een tijdsverschil van 8 uur. Ik bevind me nu in Guatemala ciudad, een stad, die met de lineaal gemaakt is en waarvan de genummerde straten en lanen haaks op elkaar staan zoals in de Verenigde Staten het geval is. Men zou zich, de middelmatige hoogte van de huizen (nooit meer dan drie verdiepingen) uitgezonderd, in de Middle-West wanen. Voor de doorsnee Guatemalaan is het middernacht, voor mij acht uur in de ochtend.

Het is bijna koud want de hoofdstad ligt op 1500 meter hoogte. Net als Mexico heeft Guatemala het hele jaar door een gematigd klimaat.

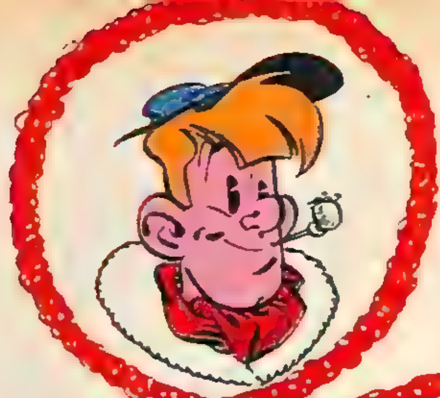
Ik heb besloten van de warmte in de tropen te profiteren. Na enkele uren gerust te hebben, besluit ik een kleine verkenningstocht te gaan maken naar het zuiden in de richting van de Stille Zuidzee.

Mijn eigenlijke doel is om een kijkje te gaan nemen bij het kanaal van Chiquimulilla, een soort lagune, die evenwijdig loopt met de oceaan en waar de rio Maria Linda in uitstroomt. In een jeep « made in Japan » (dat zijn ze hier allemaal) begin ik de Sierra de la Minos af te dalen, de voortzetting van de Cordilleras de los Andes. Halverwege, in Escuintla, is de thermometer al opgelopen van 20 naar 30 graden en ik ben toch nog op een hoogte van 600 meter.

In Iztapa is het 35 graden in de schaduw, ondanks de wind, die uit de Stille Zuidzee komt en de palmen heen en weer wiegt. Ik ga op zoek naar een prauw, waarmee ik een tochtje kan maken op het kanaal van Chiquimulilla en een stukje de rio Maria Linda op kan roeien. Ik krijg het adres van een mesties, die de streek heel goed kent en die bovendien een stevige boot bezit. Een uur later, als de overeenkomst gesloten is, ga ik aan boord samen met de mesties en zijn hulpje, een jongen van een jaar of twaalf.

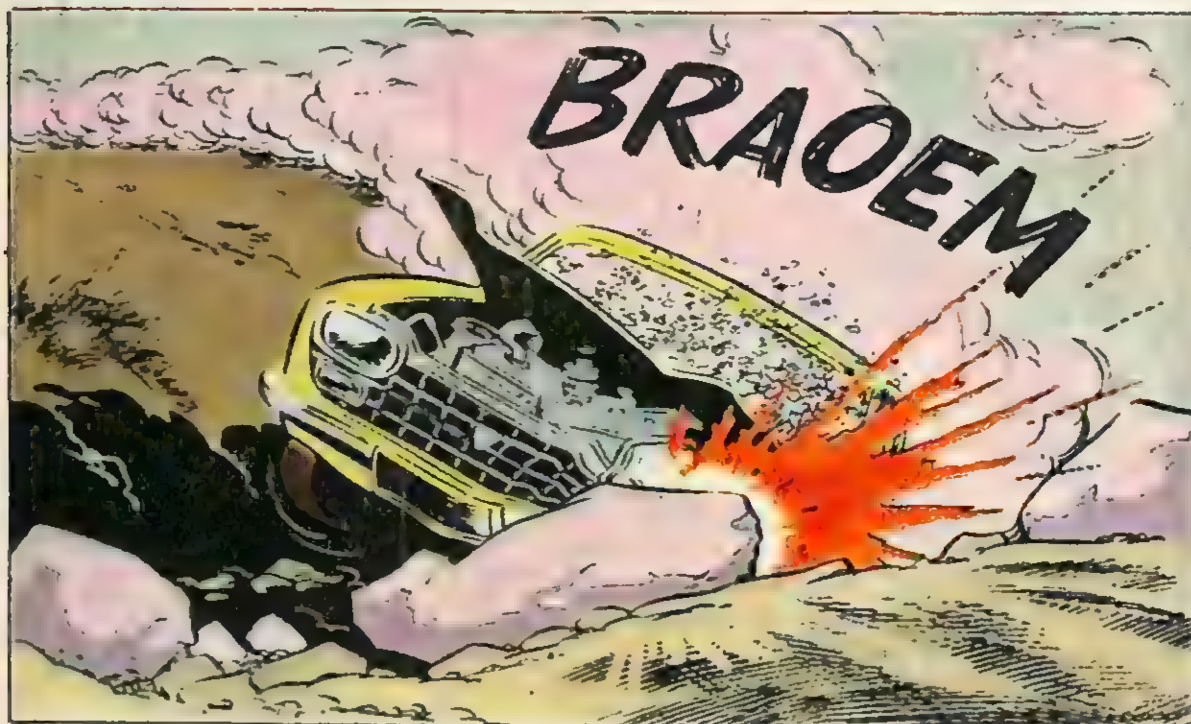
Behalve de drie passagiers is er nog een kleine lading aan boord bestaande uit 15 reusachtige kokosnoten. Mijn gids heeft verder een machete bij zich, een geweer en twee kisten met patronen.

Vervolg blz. 30

MAARTEN MILAAN

De miskende uitvinder van de Beta-straal heeft besloten met zijn uitvinding naar

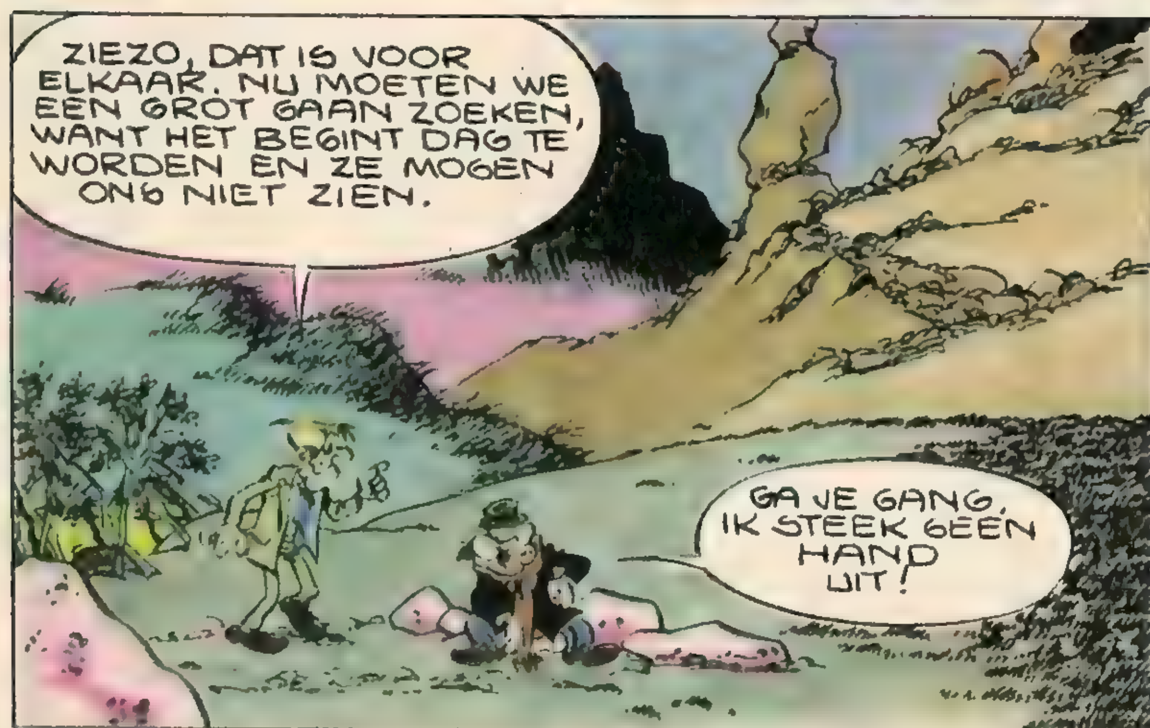

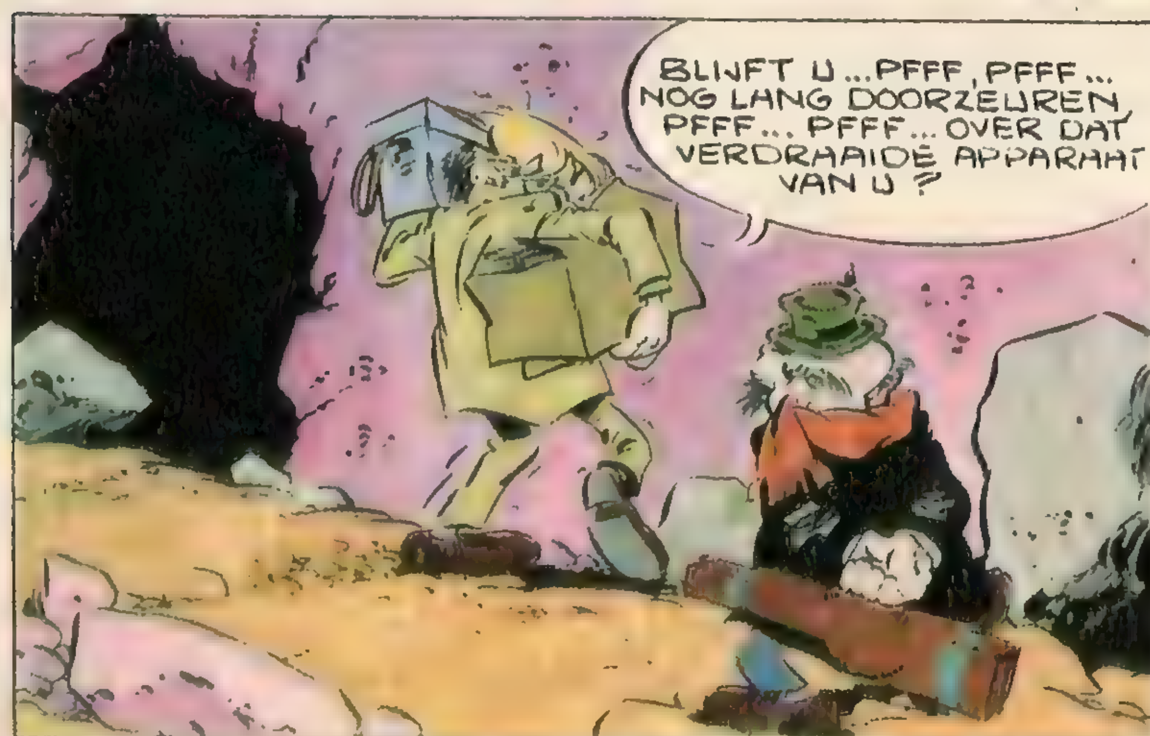

en de BETA-STRAAL

door GODARD

het buitenland te gaan, maar daarvoor moet hij door Niemandsland...

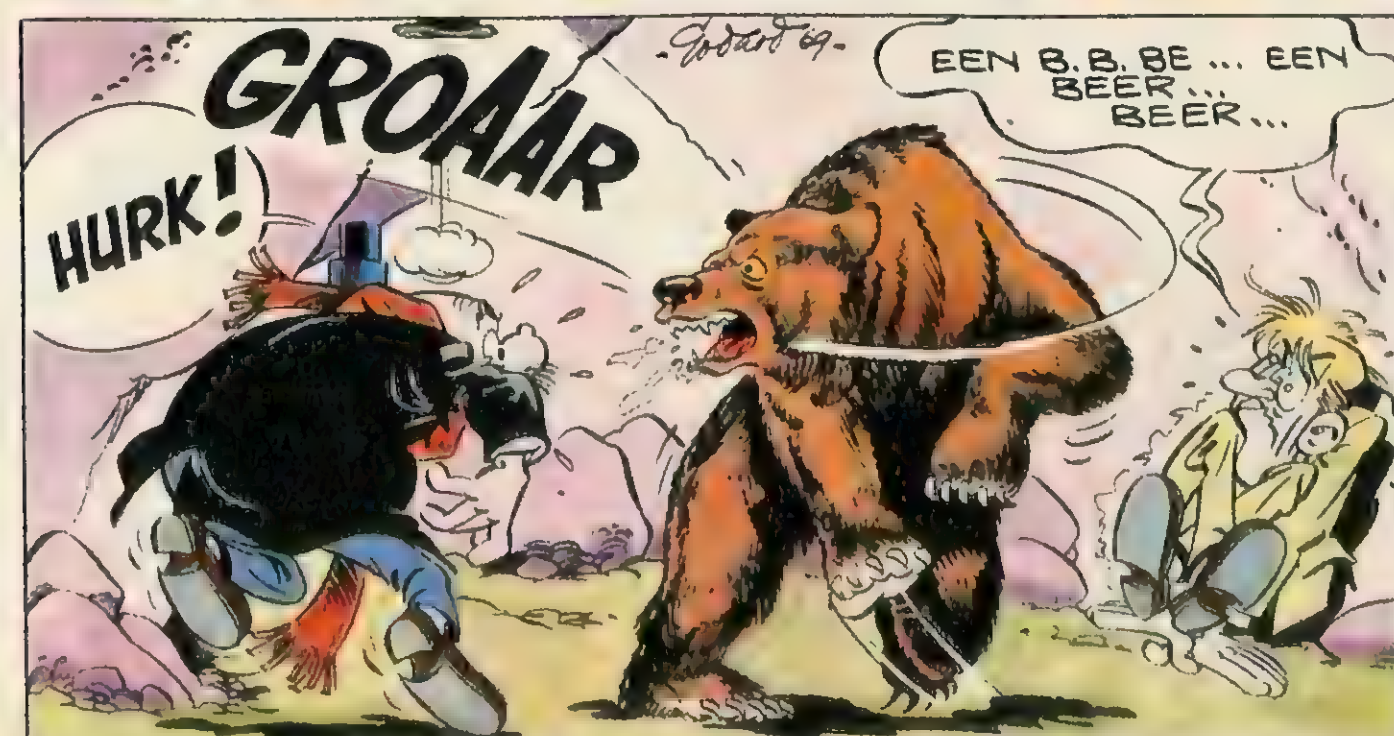

wordt vervolgd

GUATEMALA

Vervolg van blz. 27

Leguaan voor lekkerbekken

We varen enkele uren over het kanaal en het slijkerige water van de rio. De plantengroei is erg verward en het is niet helemaal duidelijk waar de rivier ophoudt en de vaste grond begint. Ik begrijp al gauw waar de kokosnoten goed voor zijn. Het is verstikkend heet en mijn bootslui maken de ene kokosnoot na de andere met hun machetes open. Opeens, bij een kromming in de rivier wijst de mesties naar een wortelboom. Verbaasd zie ik op een van de hoogste takken een soort kleine krokodil zitten, die daar slaapt in de zon. Twee geweerschoten weerklinken en even later wordt het wild aan boord gehaald: een mooie leguaan van 2 meter lengte. De Gualtemalanen zijn verrukt. Het vlees van deze hagedisachtige is heerlijk, ik zal dat trouwens gauw genoeg zelf ontdekken.

Erg spraakzaam zijn mijn medereizigers niet. Ik raap al het Spaans bijeen dat ik aan de Costa Brava en in Mexico geleerd heb en ik vraag de mesties hoe hij heet. Victor Etienne Printemps, zegt hij met een vriendelijke glimlach. Ik verneem verder dat zijn grootvader tegen het eind van de vorige eeuw naar midden-Amerika gekomen was om mee te werken aan de aanleg van het Panamakanaal, het levenswerk van Ferdinand de Lesseps. De zaak ging failliet, zoals bekend is en tienduizenden arbeiders stierven uitgeput door het moordende klimaat en de gele koorts. Te voet trok de grootvader van Victor toen naar Guatemala, waar hij ging werken bij de aanleg van de spoorweg Iztapa-Guatamala. Hij trouwde met een Indiaanse en samen hadden ze veel kinderen en kleinkinderen, waaronder Victor Etienne, die zelfs niet eens weet uit welk Frans plaatsje zijn grootvader afkomstig is...

Een eerste ontmoeting met de Indianen

Na genoten te hebben van een leguaan-schotel en een Turks bad keer ik terug naar Guatemala. Mijn

Zij stammen rechtstreeks af van de Maya's, ze zijn klein van gestalte maar opvallend vrolijk en hartelijk.

volgende etappe brengt me naar het heilige meer van Atitlan.

De volgende dag rijd ik met mijn Japanse jeep door Antigua, de oude hoofdstad van het land, die in 1773 volledig verwoest werd tijdens een aardbeving. Van tijd tot tijd jaagt het geluid van de motor aasgieren met kale kruinen weg.

Het meer is omgeven door drie zwart en groen gekleurde vulkanen, waaronder de gevaarlijke Atitlan. Zelf vult het de krater van een dode vulkaan. Twaalf Indianen-dorpen, die de namen van de twaalf apostelen dragen, liggen rond het meer. Deze 12 dorpen worden bewoond door 12 stammen, die el-

Vervolg blz. 36

Machete, kokosnoten en patronen : Victor Etienne Printemps is klaar voor de jacht op de leguanen.

DE MAYA-BESCHAVING, EEN VAN DE MOOISTE TER WERELD

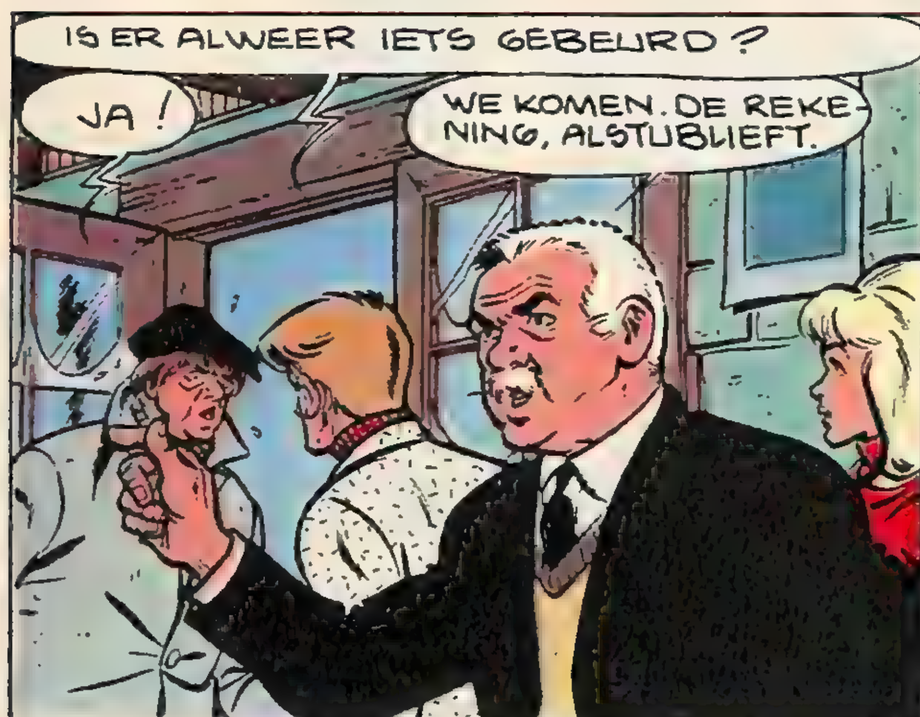
Te Guatemala, in de jungle van Peten, is een van de mooiste en een van de verfijndste pre-columbiaanse beschavingen ontstaan, de beschaving van de Maya's.
Wie waren de Maya's, die in 1524 ontdekt werden door Pedro de Alvarado, een luitenant van Cortes ?
Het waren architekten, die prachtige tempels gebouwd hadden, even hoog als onze tegenwoordige wolkenkrabbers, astronomen, die 3.100 jaar voor Christus een kalender samengesteld hadden van 365,2420 dagen terwijl de Gregoriaanse kalender 365,2425 dagen telt en met schrikkeljaren gecorrigeerd moet worden. Het is doodeenvoudig verbazingwekkend als we bedenken, dat de Juliaanse kalender, die 265,2500 dagen telde, tot in 1582 in Europa gebruikt werd !
Hun berekeningen voor de omwentelingen van Venus waren trouwens niet minder nauwkeurig. De Maya's hadden ook de nul (een belangrijk punt in de wiskunde) uitgevonden en een schrift, waar we helaas de sleutel nog niet van gevonden hebben.
Sinds de komst van de conquistadores is de beschaving van de Maya's langzaam maar zeker verdwenen onder de overvloedige plantengroei van de jungle.
De Maya's waren knappe wis- en sterrenkundigen. De ronde steen, die je hier ziet, is een kalender.

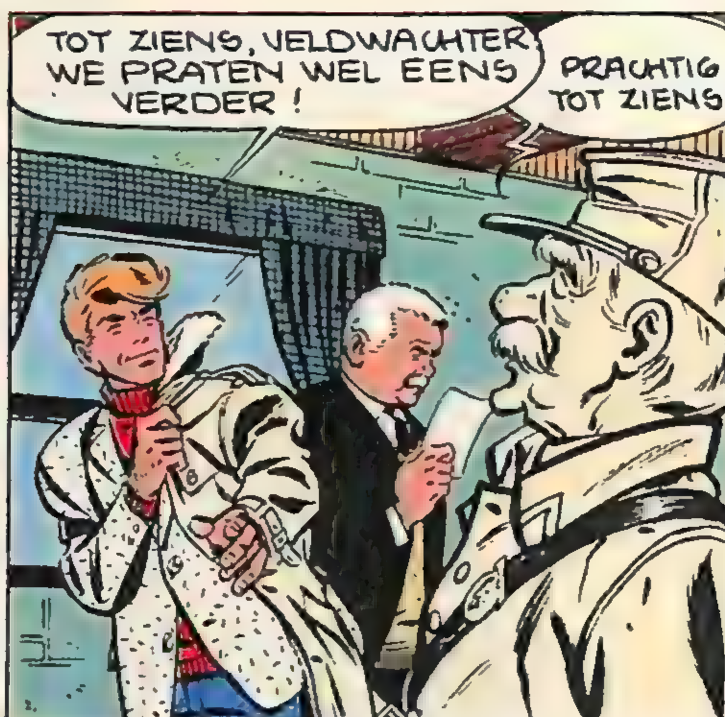
RIK RINGERS

DOOR TIBET
en A.P. DUCHATEAU

Onze vrienden worden uitgenodigd

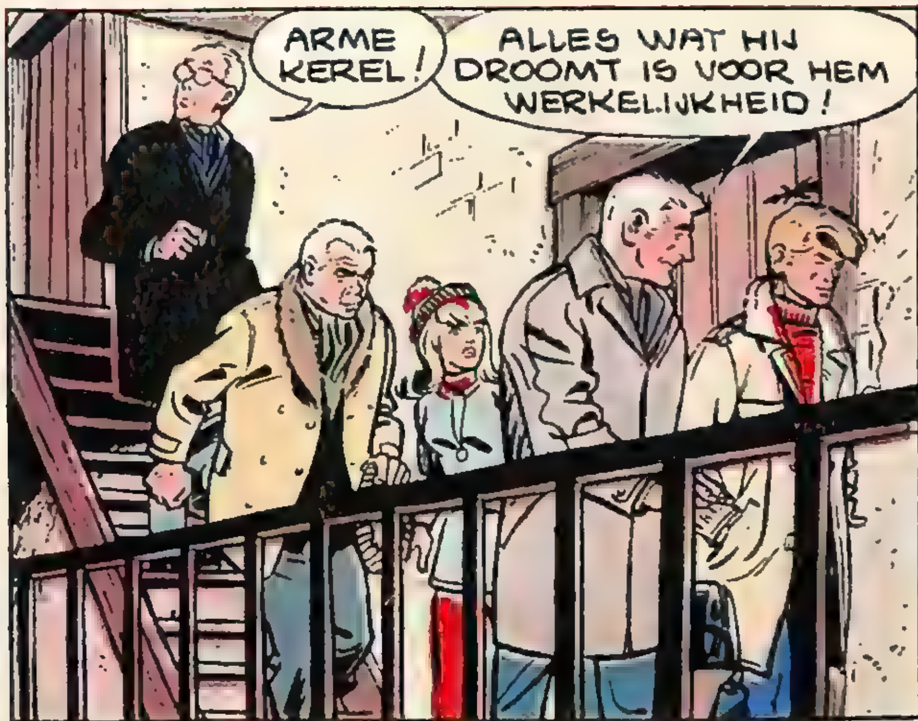

SPOKEN IN DE NACHT

door een zonderling die beweert een onzichtbare man gezien te hebben. En terwijl onze vrienden een bezoek aan het dorp brengen.

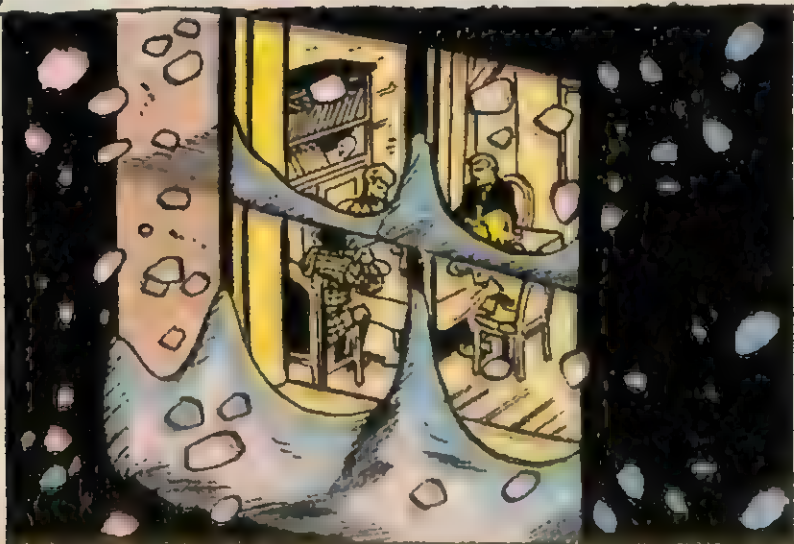

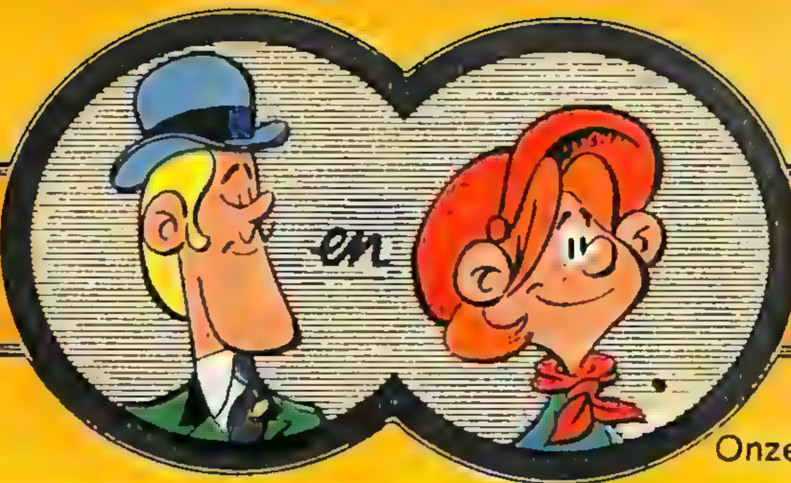

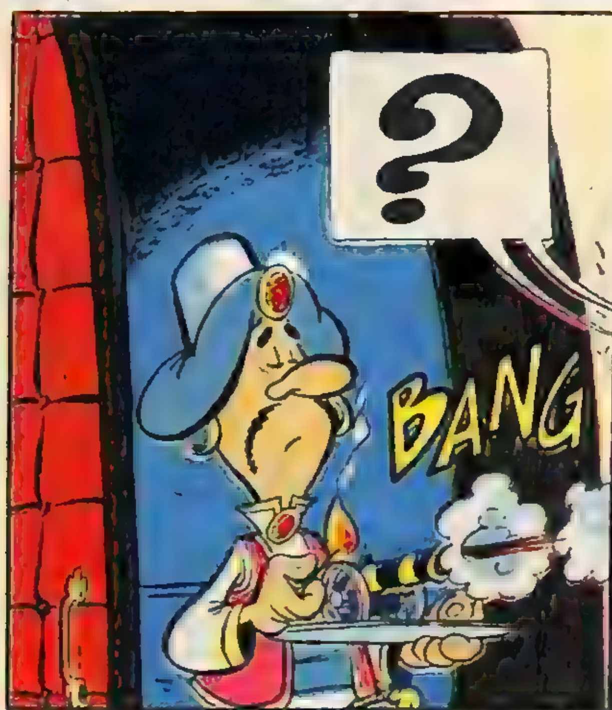
wordt vervolgd

WILBUR

MIMOSA

Onze vrienden krijgen in de club bezoek van Zijne

WAT LATER...

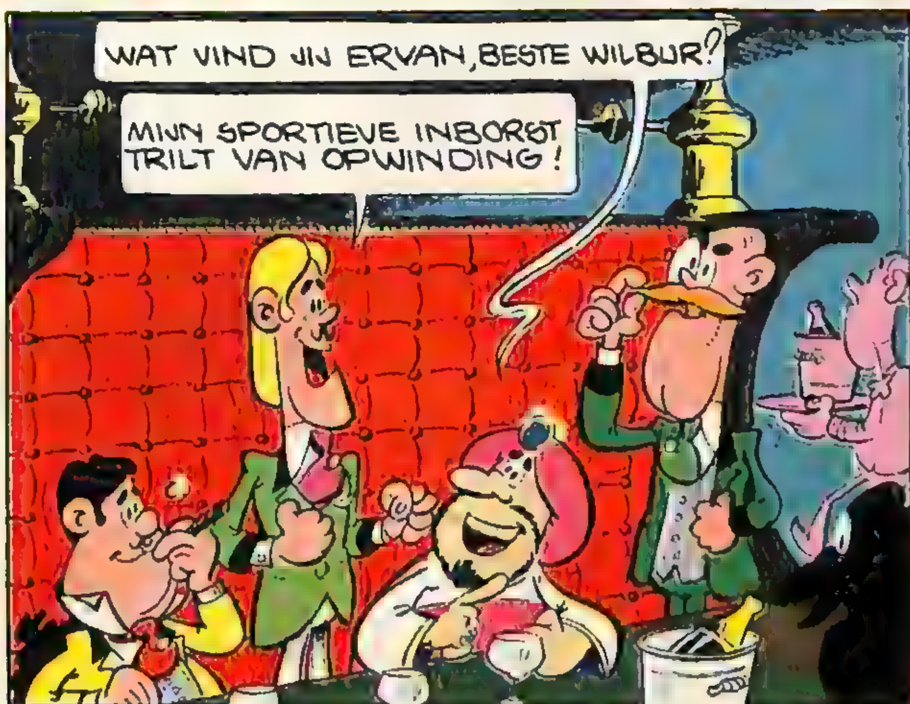

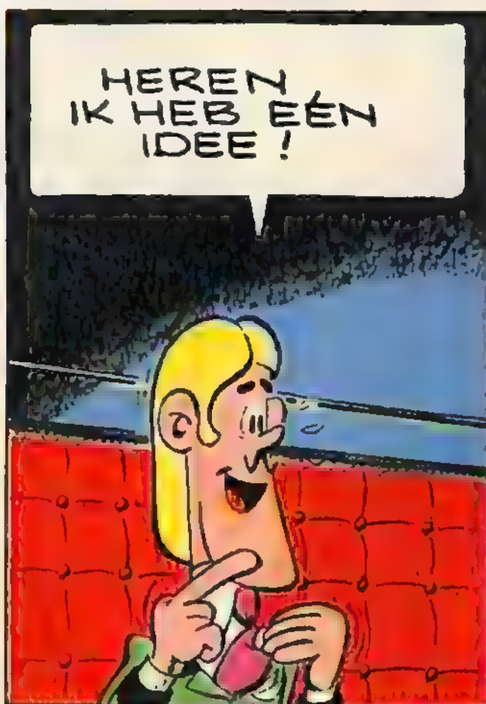

"de rally van koedjad"

Door **GUILMARD**
en **HUBUC**

Schitterende Rondheid de maharadja van Kontroepoer !

wordt vervolgd

GUATEMALA

Mijn jeep gaat over de rio La Pasion, die midden door de jungle stroomt in de buurt van de Mexicaanse grens.

De vrouwen dragen hun kindje in een « sarape » gewikkeld. De mannen torsen enorme lasten hout. Let op de draagband die om het voorhoofd zit.

EEN LAND, WAAR DE MANNEN GEWAPEND ZIJN

Weet je waarom de meeste Indianen en mestiezen, die je buiten de steden tegen komt, altijd een machete (het jungle-kapmes) in een leren schede aan de ceintuur meedragen? Er zijn ongetwijfeld verschillende redenen voor.
We mogen niet vergeten dat we in een jungle-land zijn waar het vaak noodzakelijk is met veel moeite een weg te banen door een overvloedige plantengroei. Midden-Amerika is bovendien het land van de suikerriet-plantages en de machete dient om de kostbare stengels af te snijden, waar het sap uit gehaald wordt. Buiten de steden tenslotte is haast geen politie of andere officiële bescherming te vinden. Een mens moet zich dus kunnen verdedigen. De Indianen en de mestiezen dragen dus allemaal een machete, maar de eigenaars van de hacienda's of de enkele Europeanen, die door de jungle zwerven, dragen allemaal een zware colt aan hun broeksriem om niet overgeleverd te zijn aan de grillen van een struikrover of de eerste de beste dronkaard. Aangezien het stoer lijkt (macho : man in het Spaans) is het zelfs in de steden de gewoonte geworden om een zwaar pistool onder de jas of in het handschoenkastje van je auto te hebben.
Als je goed kijkt zie je de machete die de Indianen van de hacienda dragen. Rechts de mini-moke van mijn nieuwe vrienden.

Vervolg van blz. 31

kaar bijna allemaal vijandig gezind zijn. Ze spreken drie verschillende talen : het Maya, het Quiché en het Cakchiquel.

In Panajachel, waar ik mijn hoofdkwartier heb, krijg ik te horen dat de dorpen alleen maar met de boot bereikbaar zijn. Het is echter alleen mogelijk om er in de ochtend heen te gaan, want na 13 uur begint het te waaien, waardoor er hoge golven ontstaan, die gevaarlijk zijn voor de scheepvaart. Dit is al eeuwen lang het geval. 's Ochtends is het meer spiegelglad en 's middags is het een kokende oceaan.

De volgende dag trek ik naar Santiago, het meest schilderachtige dorp. Ik ontdek een ijverig volk, dat zich alle kanten op haast en op Indiaanse wijze enorme lasten draagt. (De last wordt op de rug gedragen, maar wordt voor een groot gedeelte gesteund door een over het hoofd geslagen riem). De veelkleurige klederdrachten zijn prachtig, vooral de broeken van de kleine jongens : kort wit en paars gestreepte kniebroeken. Ik zou uren in dit dorp kunnen blijven, maar helaas is de wind van het heilige meer onverbiddelijk.

Chichicastenango : ontmoeting met twee lezers

Ik zet dus koers naar Chichicastenango, het mooiste Indianendorp in Amerika. Je zou het op een marktdag moeten kunnen zien. Die dag komen duizenden Indianen met hele dorpen tegelijk uit de bergen. Op de rug dragen ze alles wat ze te koop aan te bieden hebben : aardewerk, stoelen of pluimvee.

Maar deze grote bijeenkomst is voor alles een voorwendsel om rituele dansen en toverplechtigheden te houden.

Het katholieke geloof, dat door de Spanjaarden hier gebracht werd, is sterk vermengd met de Indiaanse godsdiensten.

Op het plein en de trappen voor de Santo Tomas-kerk zwaaien honderden Indianen koperen keteltjes heen en weer waarin sterk geurende kopalhars gebrand wordt. In de kerk zijn duizenden kaarsen ontstoken ter ere van alle heiligen van de kalender, maar ook voor Itzamna, Ixchel, Ah Puch, Tlaloc en andere Indiaanse godheden.

Bevangen door het lawaai en de rook loop ik over het marktplein tussen de duizenden veelkleurige stalletjes door.

Stomverbaasd hoor ik opeens een

Prauwen nabij een Indianendorpje aan de oever van het Atitloumeer.

stem achter me zeggen : « Verhip, dat is Mathieu Pasquet ! »

Ik zie twee jongens van 15 en 12 jaar. Het zijn Philippe en Christophe Delbos, twee verwoede lezers van Kuifje. Ze wonen in Buenos Aires, in Argentinië, waar hun vader een baan heeft. Ondanks de afstand zijn ze toch op Kuifje geabonneerd en ze hebben mijn verhalen daarin gelezen, o.a. het verslag over mijn reis door India. Ze maakten op dat moment met hun ouders een reis door Midden-Amerika.

Op de terugweg kom ik een eigenaardige stoet in het zwart geklede Indianen tegen, die om de honderd meter stil staan en dan met een soort veldmortier vuurwerk afsteken. Ze houden me tegen en ze vragen me geld om nog meer vuurwerk te kunnen kopen. Mijn luci-

Vervolg blz. 40

EEN ELEKTRICITEITSMETER, DIE ER ZIJN MAG !

Opvallend is in Midden-Amerika de plaats van de elektriciteits-meters. Zoals je kunt zien is dit exemplaar op de voorgevel van het huis aangebracht. Eerste voordeel : de persoon in kwestie hoeft niet thuis te zijn als de kontroleur komt om de meterstand op te nemen.

Tweede voordeel : aangezien het apparaat op een voor iedereen duidelijk zichtbare plaats aangebracht is, schijnt dit degene, die zijn meter graag een stukje terug zou draaien, hiervan af te houden.

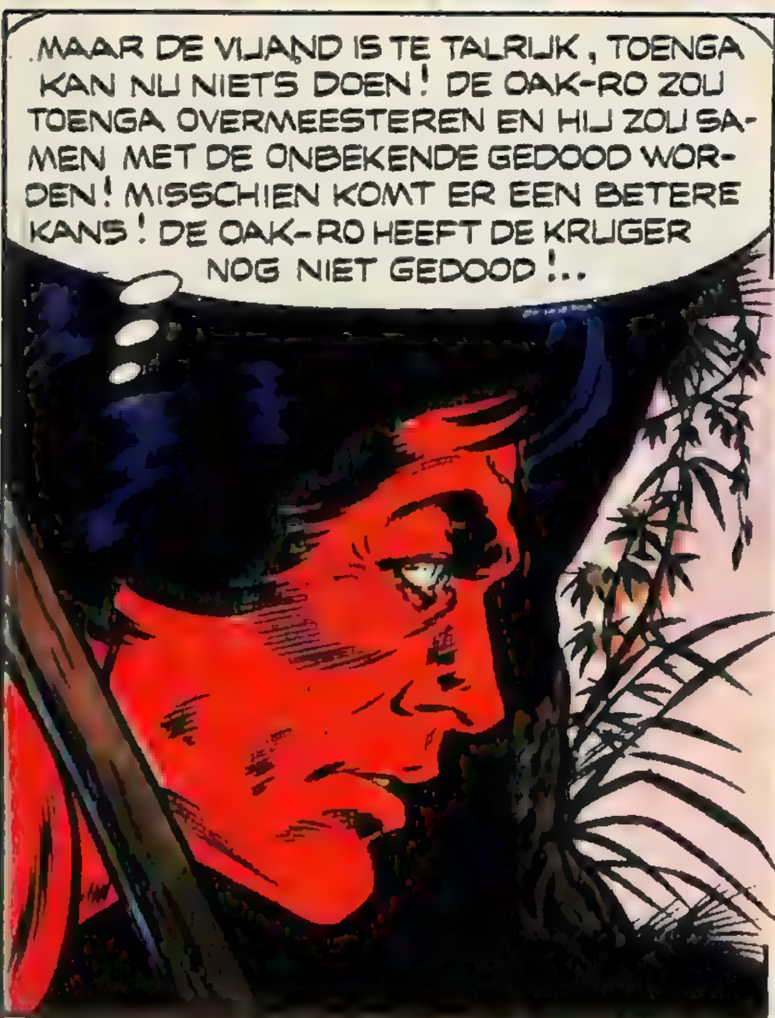
TOENGA

Toenga en zijn nieuwe kameraad worden aangevallen door de Oak-Ros. Wo Mo slaagt erin te

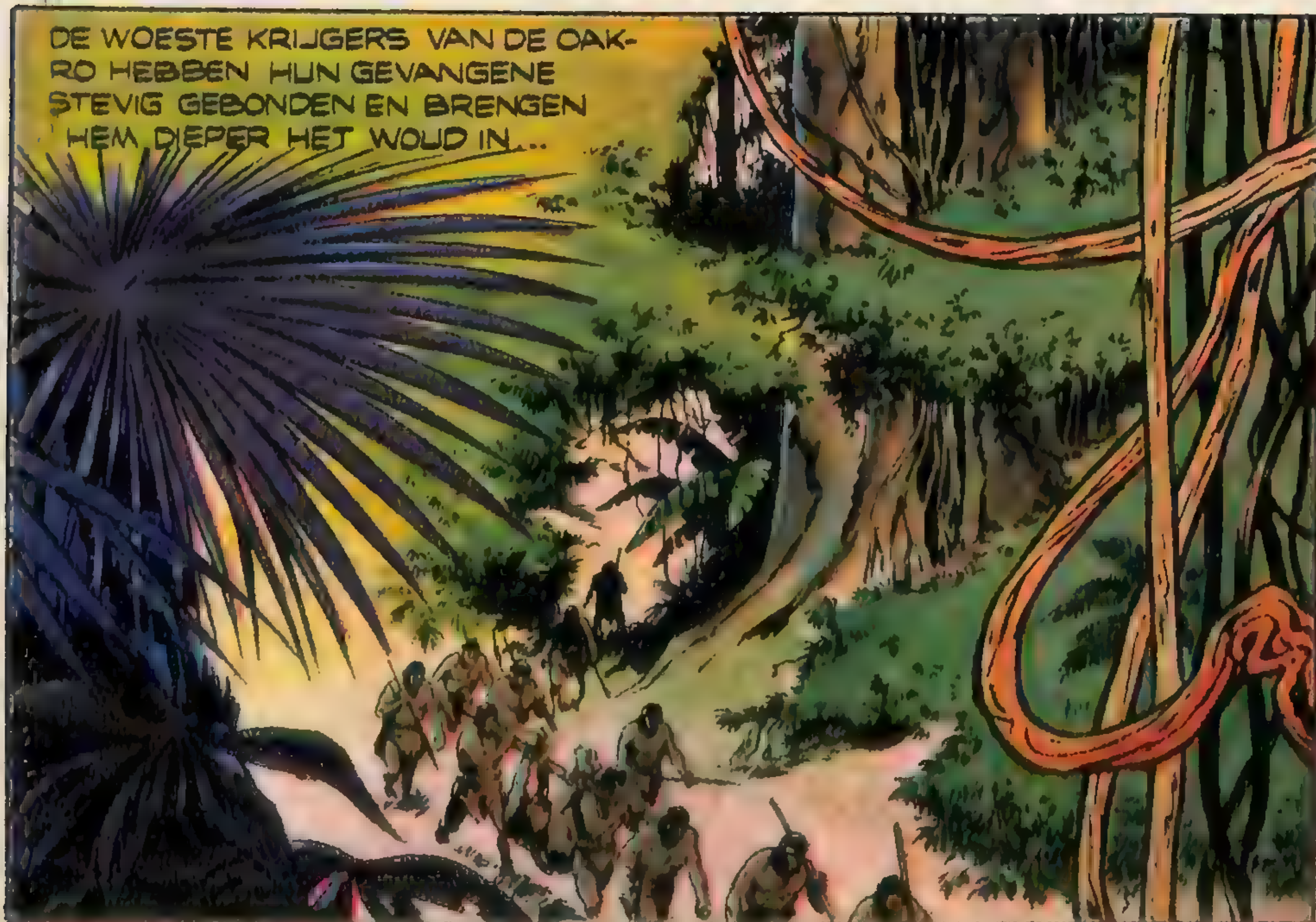

en de boommensen

DOOR E.AIDANS

ontvluchten en Toenga wordt gered door de tussenkomst van een onbekende.

wordt vervolgd

GUATEMALA

Vervolg van blz. 37

fers pikken ze ook in. De knal is oorverdovend, maar alles loopt goed af. Gelukkig maar, want de statistieken hebben uitgewezen dat het vuurwerk in Guatemala meer slachtoffers maakt dan het verkeer...

Tocht door de jungle

Ik ben weer in Guatemala ciudad, waar ik een geliefd plan uitwerk. Ik wil namelijk een tocht maken door de « Peten », de ondoordringbare jungle, die het noordelijk deel van het land bedekt, een derde van de totale oppervlakte van Guatemala.

Door vrienden kom ik in contact met FYDEP, een maatschappij waarin de pioniers, die deze onherbergzame streek willen ontginnen, verenigd zijn.

Er is geen sprake van om er met de jeep heen te gaan. Ik kan kiezen uit twee mogelijkheden : te voet gaan met een expeditie, die na een tocht van enkele weken niet veel kans heeft om er uit te komen of per vliegtuig te gaan. Natuurlijk kies ik deze laatste oplossing. Een DC 6 van Aviateca brengt me naar Flores in het hart van een jungle, die de hele wereld tot het eind van deze eeuw van mahoniehout zou kunnen voorzien. Van deze kleine basis van FYDEP leiden verschillende wegen de jungle in die allemaal ergens midden in het woud eindigen en in het regenseizoen onbegaanbaar zijn Over twee of drie jaar zal een van deze wegen echter de verbinding vormen met het Izabal-meer en vandaar zal de weg verder gaan over Puerto-Barrios naar Guatemala. De enige manier om uit het woud te komen is echter voorlopig nog het vliegtuig. Op de aangestampte aarde van het vliegveldje van Flores staat senor Enrique Prado Gonzales op mij te wachten.

Door Fydep is hij met de aanleg van deze wegen belast. Deze moedige en plichtsgetrouwe man brengt me met een vrachtwagen naar alle hoeken van het ondoordringbare woud. Eerst rijden we naar de oevers van de rio La Pasion bij de Mexicaanse grens, een streek waar poema's en tapirs wonen. Hij wijst me op de kleine landbouwkolonies, die Fydep aangelegd heeft op open plekken in het woud. Hierdoor kunnen zo'n 20.000 mensen leven, die in deze wildernis, een rijk van slan-

DE SAUNA : EEN UITVINDING VAN DE MAYA'S

De mooiste ontdekking van mijn reis door Guatemala heb ik in Santiago-Atitlan gedaan, bij de afstammelingen van de Maya's. Voor ik naar Midden-Amerika ging dacht ik dat de sauna een Finse aangelegenheid was. Dat is niet zo : Toen in Europa nog niets bekend was over het bestaan van Amerika hadden de Maya's de weldaden van zweetkuren al ontdekt. In Santiago heeft elk huisgezin naast zijn hut een bakstenen huisje, waarin zich een met stenen bedekt houtvuurtje bevindt. Als de stenen een bepaalde temperatuur bereikt hebben, worden ze met water besproeid, waarna het nemen van stoombaden mogelijk wordt.

Achter het meisje een stenen huisje : de sauna. Heel het huisgezin maakt iedere dag gebruik van die sauna.

gen en muggen, geboren zijn. Samen brengen we een bezoek aan een oude Duitser, die al 25 jaar lang mahoniehout tot planken zaagt en zich afvraagt of de Tweede Wereldoorlog werkelijk afgelopen is. Vervolgens ontdek ik de tempels van Ceibal en de prachtige pyramides van Tikal, waar de toeristen per vliegtuig heen kunnen gaan want er vlakbij is met bulldozers een vliegveld aangelegd. Georges Guillemin, een Zwitserse archeoloog heeft de leiding over de opgravingen. Al 12 jaar lang speurt hij naar Maya-tempels en stenen, die onder de overvloedige plantengroei verborgen zijn.

(wordt vervolgd)

Tekst en foto's
Mathieu PASQUET

Trouwe lezers van ons blad afkomstig uit Buenos-Aires die ik ontmoette te Chichicastenango. Van links naar rechts Christophe en Philippe Delbos.

Op de Caraibische Zee, zwarten afkomstig uit de Antillen. Zij werden vroeger door piraten naar Guatemala gesleept.

GUATEMALA, HET LAND VAN DE KAUWGUM

Wist je dat de wereldproductie van kauwgum bijna geheel gezocht moet worden in de Peten ?

Je zou een boek kunnen schrijven over de chicleros, de arme duvels, die net als de seringueros in het Amazone-gebied, in het woud leven onder de meest primitieve omstandigheden. Ze doen ongeveer hetzelfde werk. De seringueros maken insnijdingen in de schors van de hevea om er het hars uit te halen, dat de basis vormt van de rubber-productie. De chicleros maken insnijdingen in de brijappelboom om het chiclehars te krijgen.

De blokken gestolde hars worden door weer andere mannen van de kampen in de jungle naar de weg gebracht. Vervolgens gaan ze per vrachtwagen naar Brits-Honduras en vandaar verder naar de Verenigde Staten. Daar worden ze voorzien van een lekker geurtje en een kleurige verpakking... om vervolgens verkocht te worden in Guatemala ciudad bijvoorbeeld.

De chicleros hebben me de ruwe chicle laten proeven en me zeker meer dan een kilo mee gegeven. Ik heb nu voldoende kauwgum voor de rest van mijn leven.

In een klein museum vlakbij de opgravingen van Tikal heb ik de man uit « Het Gebroken Oor » ontdekt !

BERNARD PRINCE

door Hermann + Greg

Onze vrienden slagen er opnieuw in aan de rovers te ontsnappen, maar Jordan wordt door een kogel getroffen en

BRAND IN DE OASE

is er slecht aan toe. Bernard besluit door de kloof der Stormen terug te keren naar zee!

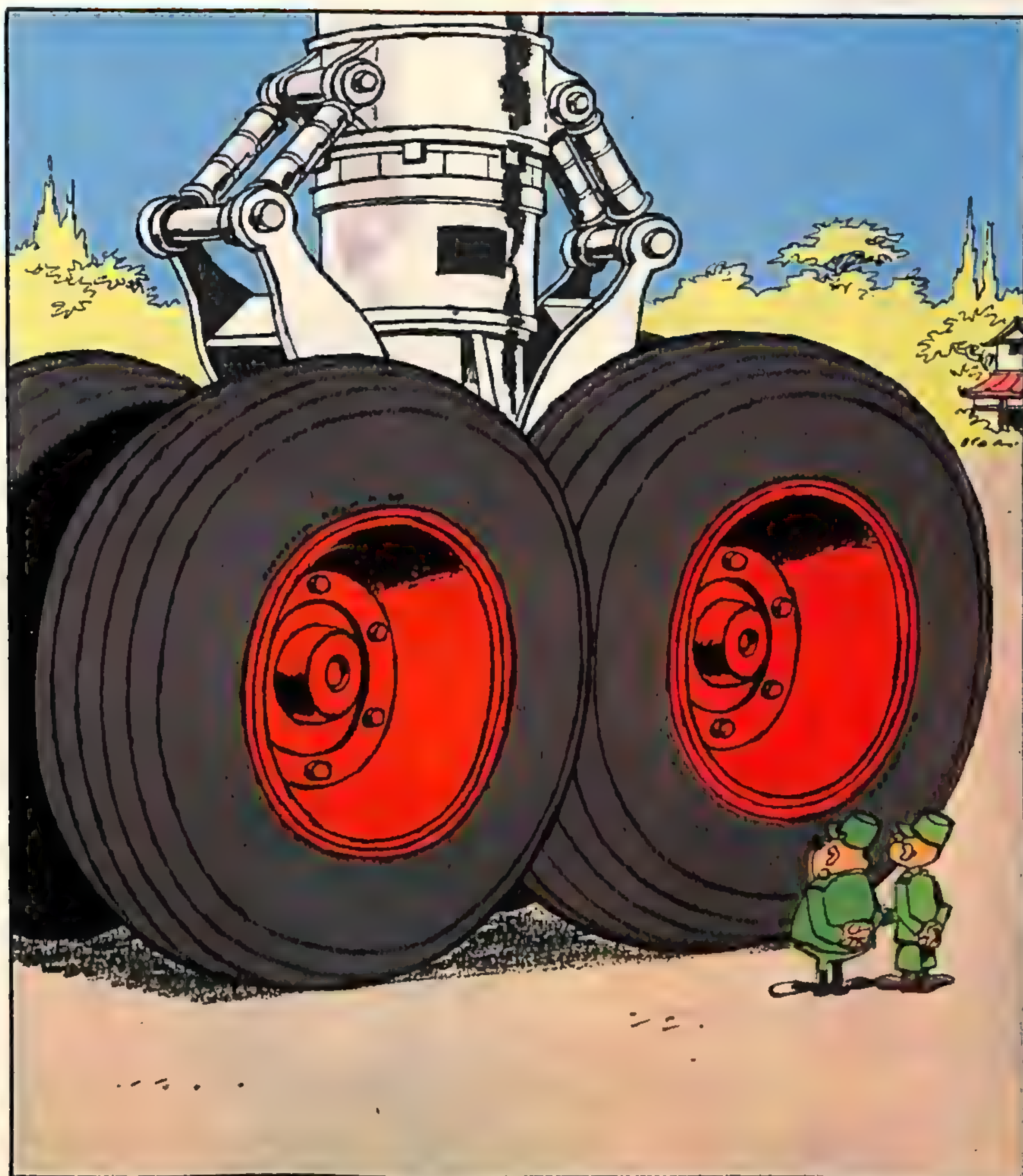

wordt vervolgd

TAKA TAKATA

DOOR JO-EL AZARA • SCÉNARIO VICQ

de wesp

Als je tijdens je vakantie
in een sappige vrucht wil bijten
zoemen er vaak meteen
insecten om je heen, die ook van
de vrucht wil genieten...
Wees op je hoede,
want het zijn vaak wespen...

INDELING :

De wesp behoort tot de vliegvleugelige insekten.

ALGEMENE KENMERKEN :

Vier vliezige vleugels, die over elkaar heen gekruist zijn.

Een angel aan de achterzijde van het achterlijf. De angel is verbonden met een gifklier, die werkt als de injektiespuit (voor onderhuidse inspuitingen) van een arts.

De angel is zaagvormig. Als de angel door de huid dringt, bijten de tanden zich vast in het vlees. Het insekt blijft vastzitten. Om vrij te komen moet de wesp de angel loslaten, waarna hij sterft. Volwassen exemplaren hebben sterk ontwikkelde kauwwerktuigen en langgerekte kaken en lippen.

De larven hebben monddelen, die gevormd zijn voor het zuigen of voor het kauwen.

VINDPLAATSEN :

Wespen leven in grote groepen bijeen in hangende of op de grond gebouwde nesten. Er zijn verschillende soorten bekend.

LEVENSGEWOONTEN :

Alle wespen zijn vleeseters. Ze voeden zich met schadelijke insekten. In de lente zijn ze te vinden op bloeiende wilgen en populieren. Een klein straaltje zon is al voldoende om deze bomen te bedekken met een zoemende menigte wespen, die de honing uit de katjes komen zuigen.

VOORTPLANTING :

Bij bepaalde graafwespen bouwt het wijfje enkele aparte cellen of ze legt haar eieren in gaten, waar ze eveneens een insect in deponeert, dat ze eerst met haar gift verlamd heeft. Dit insect is het voedsel voor de larf. In België en Nederland komen vooral de gewone wesp (Vespula vulgaris), die citroengeel is en de hoornaar (Vespa crabro) voor.

Het wijfje, dat heeft overwinterd, maakt in mei een aanvang met het bouwen van een nest, waarvoor ze o.a. fijngekauwd hout gebruikt. De jonge dieren komen na veertien dagen te voorschijn, het eerst de werksters. In de herfst volgen de mannetjes en vruchtbare wijfjes. Na de paring sterft de maatschappij uit, alleen de bevruchte wijfjes overleven de winter.

NUT :

Wespen voeden zich met schadelijke insekten, maar met hun gif veroorzaken ze pijnlijke wonden. Als je je niet goed voelt, na door een wesp gestoken te zijn, laat dan zo snel mogelijk een dokter komen, want de beet kan gevaarlijk zijn.

SOORTEN :

Er zijn twee onderfamilies : de solitaire wespen (Eumeninae) en de sociale wespen (Vespinae). Bij de solitaire komen geen werksters voor. Elk wijfje maakt afzonderlijk een nest in uitgegraven gangetjes in lemen wanden, e.d. Sommige soorten maken kleine nestjes van klei tussen de struiken. De gewone wesp en de hoornaar behoren tot de sociale wespen.

BIJ DE AFBEELDINGEN

1. *De wesp van opzij gezien. De plek, waar de vleugels aan het borststuk bevestigd zijn is duidelijk te zien.*
2. *De rugzijde van de wesp. De ademhaling heeft bij de insecten door het achterlijf plaats. De lucht komt via de luchtgaten in de luchtpijp.*

1

2

DOC SILVER

L & F. FUNCKEN
Y. DUVAL

Een boer, die de opdracht krijgt dynamiet te stelen, wordt verraden. Gary Silver

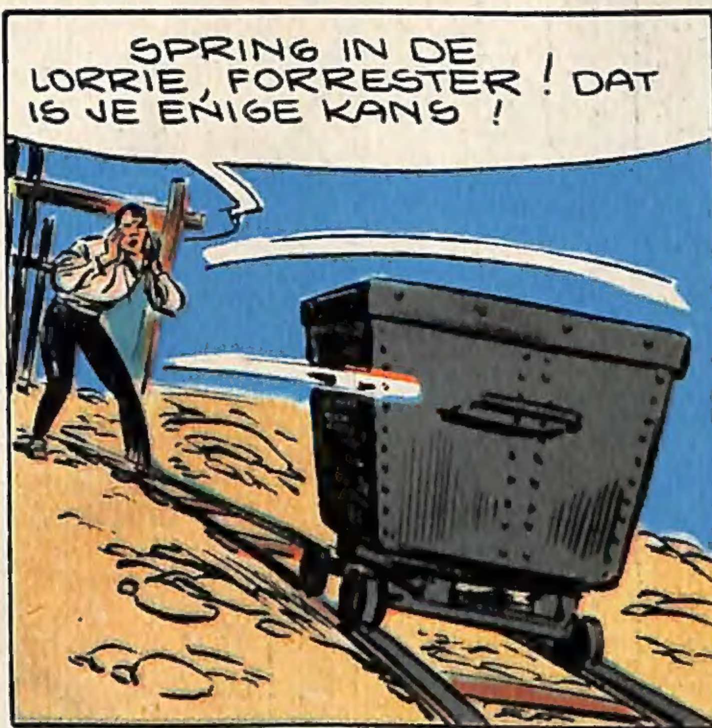

waarschuwt hem, maar hij loopt toch in de voor hem gestelde val !

wordt vervolgd

SPELEN MET TWA

DOOR EDDY PAAPE 17 EN A.P. DUCHATEAU

EEN MUZIEKWEDSTRIJD OP DOEROX. ELKE DEELNEMER MOET MET ZIJN INSTRUMENT:
A, DE SCHIJF DOORBOREN MET ENKELE HOGE TONEN.
B, 100 PUNTEN BEHALEN EN
C, EEN MEETKUNDIGE FIGUUR MAKEN.
LUISTER NAAR DE VERSCHILLENDE UITVOERINGEN EN TEKEN OP DE CIRKEL DE MEETKUNDIGE FIGUREN VAN ELKE DEELNEMER.

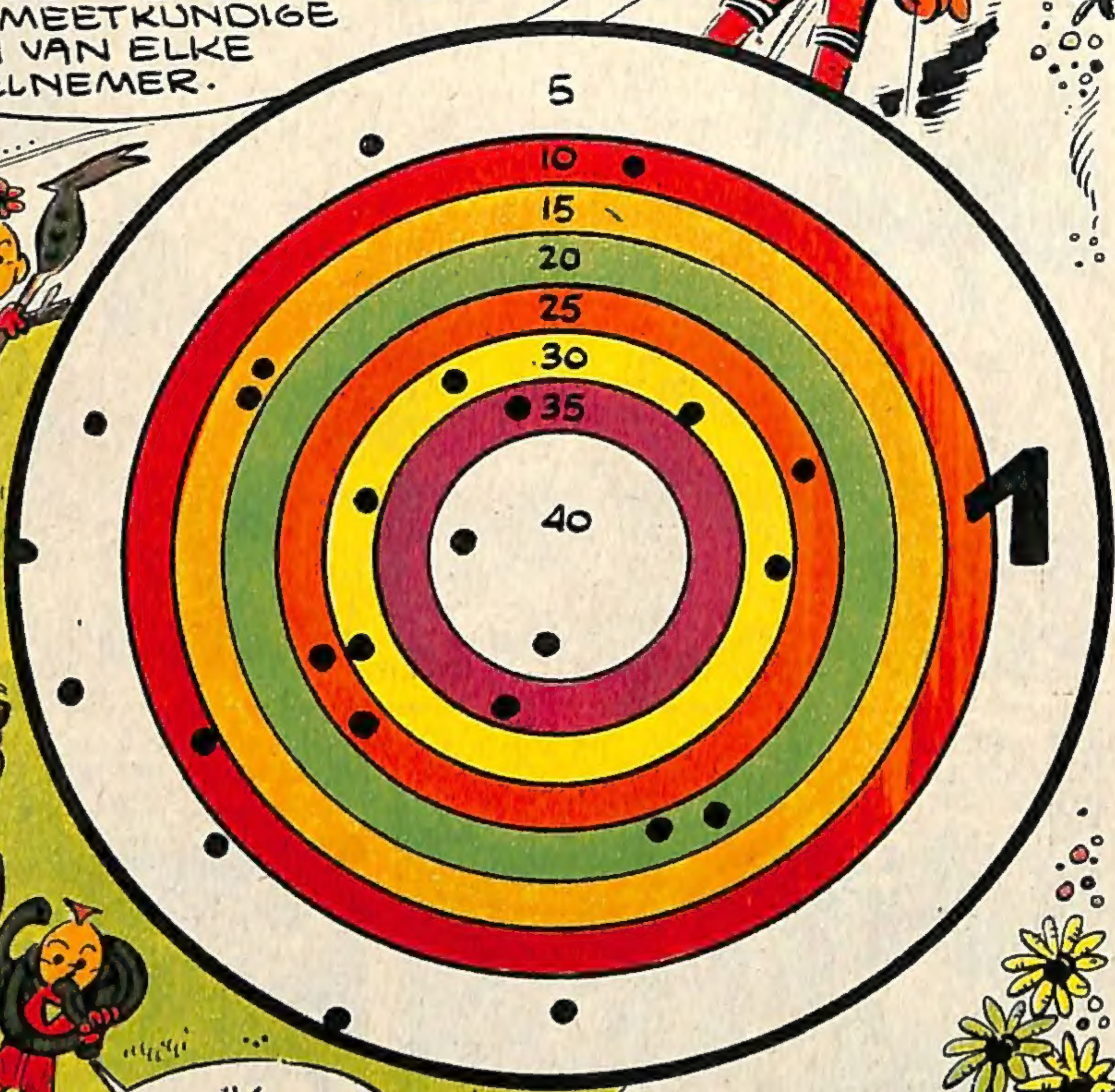
MET 3 TONEN HEB IK EEN GELIJKBENIGE DRIEHOEK GEMAAKT.

IK EEN VIERKANT MET 4 TONEN!

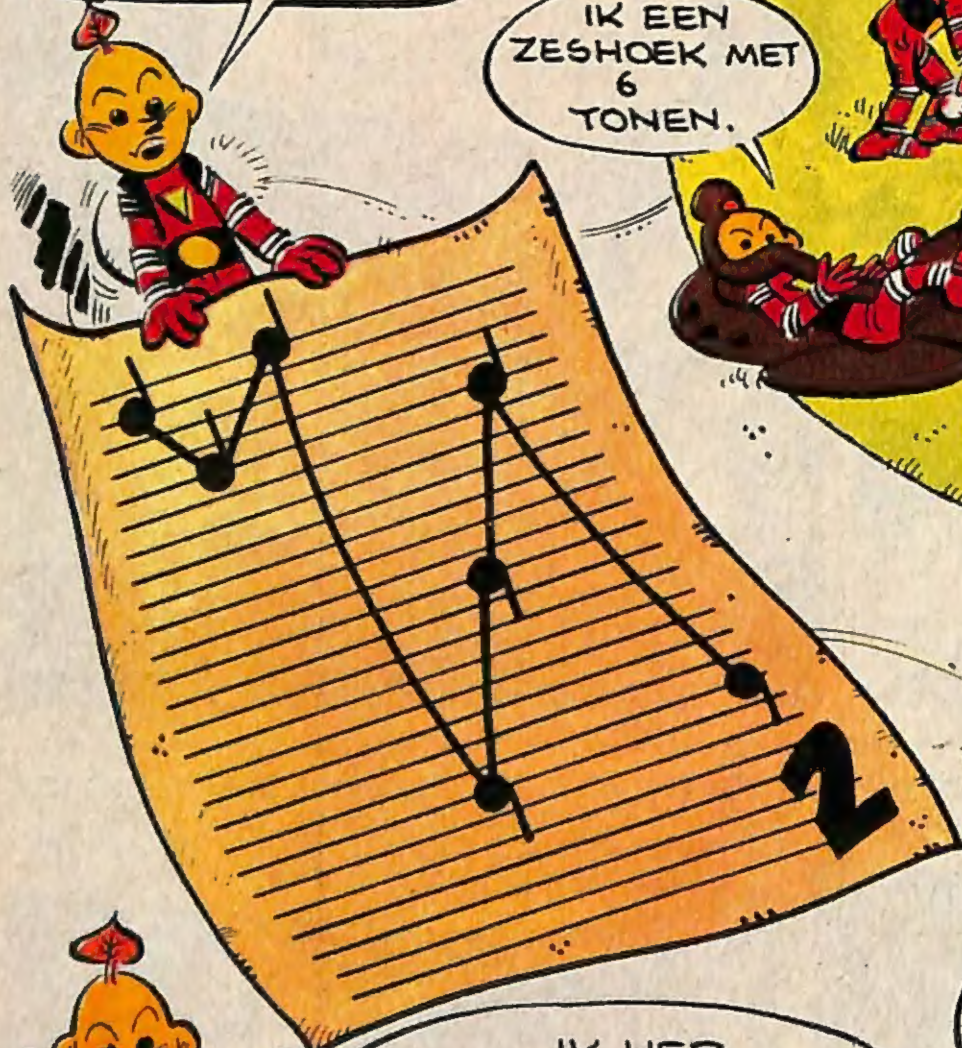
IK EEN VIJFHOEK MET 5 TONEN.

IK EEN ZESHOEK MET 6 TONEN.

IK EEN ZEVENHOEK MET 7 TONEN!

DE GRAFIEK OP DEZE TEKENING GEEFT DE NAAM VAN EEN BEROEMD VIERTAL.

DE LETTERS IN DEZE HAND GEVEN DE NAAM VAN EEN BEROEMDE COMPONIST.

IK HEB EEN ORKEST GEVORMD OM MIJN 7e INTERSTELLAIRE SYMFONIE UIT TE LATEN VOEREN. DE MUSICI HEBBEN VROEGER ECHTER ANDERE BEROEPEN UITGEOEFEND. WELKE?

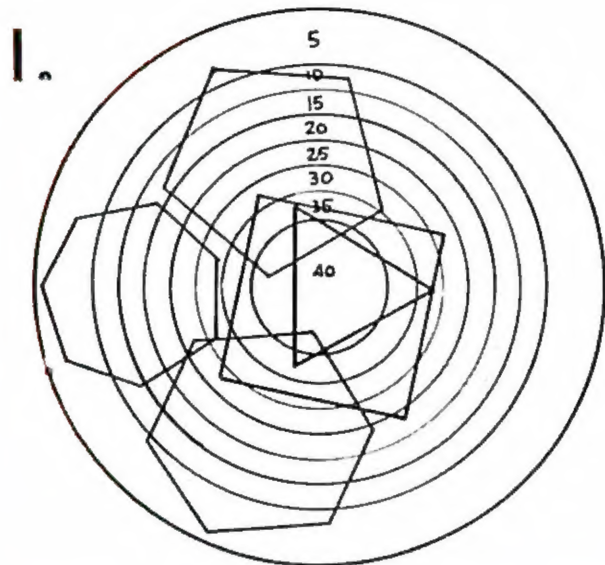

LEVE WAGNER EN LAVAL 5

DE OPLOSSINGEN VAN DE SPELLETJES

1.

2. De 26 lijnen komen overeen met de 26 letters van het alfabet. We krijgen dus de naam van de BEATLES.

3. BEETHOVEN

4. kunstschilder
boogschutter
scherpschutter
typiste
kok
tennisser
meubelmaker (zagen)

5. De letters zijn naar alle mogelijke richtingen gedraaid : LEVE WAGNER EN RAVEL

Dit weekblad moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag noch in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend !

Het weekblad "KUIFJE" Lombard Uitgaven
P.-H. Spaaklaan 1-11, Brussel 7- Prk. 1909.16.
Uitgev.-Directeur : Raymond LEBLANC, Isid. Gérardlaan, 9, Brussel 16
Redaktie : GREG - H. LIESSE -
Heliodruk : N.V. PERIODICA

KUIFJE-NEDERLAND
Redactie, Advertenties en Administratie :
Postbus 2186 Utrecht – Tel. 03478-2214, Postgiro 37.43.17.

HIER KAN MEN KUIFJE KRIJGEN IN HET BUITENLAND
Frankrijk : DARGAUD S.A., 12 rue Blaise Pascal, 92 - Neuilly s/Seine
Zwitserland : INTERPRESS S.A., 16 rue Beausejour, 1000 Lausanne
Canada : LES MESSAGERIES, 397 Place de Louvain, Montréal 354, Québec.

ABONNEMENTSTARIEVEN	België	Nederland	Buitenland
3 maanden	130 F	ƒ 8,35	140 F
6 maanden	250 F	ƒ 16,70	280 F
1 jaar	490 F	ƒ 33,40	560 F

* Advertenties voor België : Tel. 02/22.56.00
Advertenties voor Nederland : KUIFJE-NEDERLAND.

MAX de ontdekkingsreiziger

door BARA

